

Kishíró

TORDASI

2007. március
E-mail: polgarmester@tordas.axelero.net

ÖNKORMÁNYZATI LAP

XIX. évfolyam 1. szám
www.tordas.hu

KEDVES TORDASIAK!

Az előző számban írt cikkemben vártam azok jelentkezését, akik idejüket és erejüket felajánlva a közösségnek, részt vennének településünk fejlődésének elősegítésében. Köszönöm mindenkinek, aki meghallotta a hívó szót és megérezte, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben csak a közösség összefogásával tudunk előbbre lépni, új értékeket alkotni. Továbbra is buzdítok mindenkit, mert terveink, elképzeléseink vannak és ezek egy része minimális anyagi ráfordítás mellett közös munkával megvalósítható. Ha bármilyen kérdése, ötlete van, kérem keressen, ha véletlenül nem ér el, hagyjon üzenetet! Telefonszámom: 20/823-3346, e-mail címem: polgarmester@tordas.axelero.net.

Az elmúlt hetekben többen megkérdezték, hogy a Gyúró felé vezető út melletti lakóparkban miért ég a közvilágítás, ha senki sem lakik ott. A telkek tulajdonosa kereste meg kérésével az Önkormányzatot, hogy az elkészült világítást vegye át és üzemeltesse. Természetesen ennek költségét egy összegben átutalja az Önkormányzat javára. Kérését a Testület elfogadta.

A Víziközműveket Üzemeltető Intézményünket (csatorna) költségcsökkentés érdekében átköltöttük a Polgármesteri Hivatalba (tel.: 668-034). A Képviselő-testület döntése alapján az ott dolgozó közalkalmazott a munkát félállásban fogja végezni, így fogadóórái március 1-től:

hétfő: 12.30-15.30, szerda: 8-12, 12.30-16.30, péntek: 8-12
számlaszáma (átutalás esetén): 11736082-15363097-10010000
Ha valakinek a szennyvízhálózattal vagy az átemelőszivattyú működésével kapcsolatos problémája van, a hibabejelentést a következő telefonszámokon teheti meg: ügyelet: 30/64-16-935, kezelő: 30/45-84-929.

További változás a Polgármesteri Hivatalban, hogy a jogszabályoknak és a belső ellenőrzés korábbi javaslatainak megfelelően külön pénztár helyiség került kialakításra. A pénztárt a következő időpontokban keressék: hétfő: 8.00-12.00, 12.30-15.00, szerda: 8.00-12.00 és 12.30-16.30, péntek: 8.00-12.00.

Ezenkívül a tetőtérben kialakítottunk egy kis irodát, ahol a hetente egyszer megjelenő munkatársak tartják a fogadóóráikat (műszaki ügyintéző, falugazdász, családsegítő). A polgármester irodája a volt „műszakis” iroda lett, a földszinten.

Végezetül még egy dolog, amit nem hagyhatok szó nélkül. Farkas János és Farkas Jenő képviselők levélben kérik számon többek között azt, hogy néhány képviselő saját munkáját, családját és szabadidejét félretéve, éjjel-nappal dolgozik (ingyen) a falu érdekében. Hatáskörrelvonásokra is célozgatnak. Lehet, hogy rövid volt a másfél évtizedes polgármesteri időszak és a négy éves képviselőség ahhoz, hogy legalább egyszer elolvas-

sák a képviselői munka alapját jelentő, a helyi önkormányzatról szóló 1990. évi LXV. törvényt? E törvény 19. § (1) bekezdése ugyanis azt írja, hogy a képviselő részt vehet a képviselő-testület döntéseinek előkészítésében, végrehajtásuk szervezésében és ellenőrzésében. Nem teszi kötelezővé az ilyen jellegű munkát, de annak, aki tenni akar a közösség érdekében, lehetőséget ad rá.

A volt polgármester a testület bizottságainak megalakítása-kor „gyerekes” kifogásokkal vonta ki magát az összes bizottsági munkából, levelezőtársa pedig a választás után még azt ígérte, hogy minden, a falu érdekét szolgáló kezdeményezésben számíthatunk rá. Remélem előbb-utóbb megértik azt, hogy egy hajóban evezünk. Mi nem akarjuk a múltat eltörölni, csak a hibákat szeretnénk kijavítani másfajta kormányzással, több-evezővel (esetleg vitorlával). Közös a célunk: TORDAS.

Juhász Csaba polgármester

Tordas Község
Önkormányzata

Sajnovics János Általános Iskola és
Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

Barabás Miklós: Nemzetőr

MEGHÍVÓ

Hazádnak rendületlenül
Légy híve, oh magyar;
Bölcsöd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.”

(Vörösmarty Mihály)

Tisztelettel meghívjuk Önt és családját
2007. március 15-én (csütörtökön) 10 órára
a Művelődési házba, ahol ünnepi műsorral
emlékezünk az 1848-49-es forradalom és
szabadságharc hőseire.

Ünnepi beszédet mond **Dr. Simicskó István**
az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottságának elnöke

Február havi mottó:

„...egyedül a legnagyobb erő sem tehet mindent,... egyesített erővel pedig a lehetetlennek látszó is gyakran lehetséges...”
(Kölcsey Ferenc)

KÖLTSÉGVETÉS 2007 AZ ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ ÜZENI

Ilyentájt, az év elején folyik az önkormányzati költségvetések összeállítása. Mivel a helyi lehetőségek nagymértékben függenek az ország pénztárcájától, érdemes visszatérni az alapkérdésre: hogy állunk országunk idei költségvetésével.

Első megjegyzésünk az lehet, hogy épp fordított a helyzet, mint 2002-ben. Akkor ugyanis olyan pénzköltés indult meg, amely nem volt tartható. Akkori bankármúltú miniszterelnökünk furcsamód nem gondolt arra, hogy a felhalmozott pénz elfogytával mit fog csinálni. Végülis ezért nem tudta ellátni feladatát a ciklus végéig, 2006-ig. A meglevő pénzből a kincstárt feltöltő, hasznalhajtó befektetésekre is szükség lett volna, de ez elmaradt. Most pedig az a helyzet, hogy a kormány páratlan megszorító intézkedéseket tett, amelyekkel reméli az egyensúly helyreállítását; - de a bevételek későbbi fokozásáról nem gondolkodott. Arról, hogy nem elég az emberektől begyűjteni a pénzüket, de lehetőséget kell adni nekik, hogy tudjanak pénzt is keresni. Ehelyett sokasodnak a csődök és nő a munkanélküliség. De nézzük közelebbről a költségvetés kötetét. Első pillantásra ez a költségvetés is számok halma. Az eddigi rossz szokást folytatva még nehezebben áttekinthető, mint az előzőek. Idén először alakult úgy a helyzet, hogy a költségvetési törvény alapján azt arról szavazó képviselő nem tudhatta, hogy a minisztériumoknak juttatott összegeken belül mire fogják használni a pénzeket. Miközben egészében a titkosszolgálatok és a rendőrség mintegy 15 milliárd forinttal többet kapnak, mint tavaly; a törvényből például azt sem lehet kihámozni, hogy idén mennyi pénzt kap a Budapesti Rendőrfőkapitányság, ami egyértelműen arra utal, hogy a rendfenntartás eszközeibe ne szőljon bele az állampolgár. Sok intézménynek költségvetési sora sem maradt (pl. ilyen a Nagycsaládosok Országos Egyesülete, a Fesztiválenek, de ilyen a Terror Háza is). Az már kiderült, hogy a Teleki Intézetet megszüntetik; lehet, hogy úgy gondolják, hogy a mi külügyeinknek nem kell szakmai megalapozás... Ugyanakkor a földművelésügyi fejezetben nem létező intézetek is szerepelnek, amelyekre vonatkozólag a költségvetés megtárgyalásáig nem született döntés. Az egészségügy esetében ugyancsak még meg nem hozott törvényekre sandítva kellett szavazni. Egy azonban világosan látszott: csökken a rendelkezésre álló pénz. És ez annál furcsább, mert előtte már megemelték az egészségügyi járulékokat, azután meg megegyezően megfizették a betegekkel az ellátást a vizitdíj és a kórházi napidíj formájában. Közben pedig a nyugellátás fedezésére a Nyugdíj Alapnak átad az egészségügy 286.384,8 millió forintot. Így lehet az egyik hiányt a másikkal fedezni... Az is igen tanulságos, hogy az általános kiadáscsökkentés közben a már magánkézben levő művese-kezelésre szánt összeget az előző évihez képest kiugróan nagy mértékben: 24 %-kal megemelik. Így azután könnyű bizonyítani, hogy a haszonelven épülő egészségügyi ellátás jobban működik, mint az állami. Teheti, ha sokkal többé is kerül.

Természetesen csak a költségvetés szellemét tudtam itt megidézni, néhány kiragadott példával szemléltetve a helyzetet. Egészében elmondható, hogy az Országgyűlés által 2006. december 21-én 208 igennel és 163 nemmel megszavazott költségvetés nyomán jelentősen csökken az életszínvonal: a decembervégi számítások szerint a keresetek 2007-ben átlagosan 4,2 százalékkal érnek majd kevesebbet, miután az adóemelések miatt jövőre várhatóan 6,4 százalékra gyorsul fel éves szinten az infláció. Azóta a számok még rosszabbak, az infláció a 10 % felé közelít. A nyugdíjasok januártól ugyan 4 százalékos nyugdíj-emelést kapnak, 2007-ben azonban nekik is csökken az életszínvonaluk, hiszen a pénzük inflációja az előrejelzések értelmében jelentősen meghaladja majd az átlagos pénzromlás ütemét. A jóváhagyott törvényjavaslat jövőre 6669 milliárd forintnyi bevétel, és 8325 milliárd forintnyi kiadás mellett 1656 milliárd forint hiányt ír elő. Mindez azt jelenti, hogy az államháztartási deficit a bruttó hazai össztermék 6,8 százaléka lesz, ami sajnos, a megszorítások után is a leges-legmagasabbnak számít az Európai Unióban.

Dr. Kelemen András, országgyűlési képviselő

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Képviselő-testületi ülés 2007. január 25-én

Elfogadtuk a Petőfi Sándor Művelődési Ház 2006. évi működéséről szóló beszámolót és a 2007. évi munkatervét. Az intézményvezető elmondta, hogy az internet szobában a géphasználat 100 Ft/óra, a nyomtatás 10 Ft/oldal (egyoldalas esetén), 15 Ft/oldal (kétoldalas esetén). Az ebből eredő bevétel 2006-ban 177 690 Ft volt.

Elnapoltuk az önkormányzati lakások lakbéréről szóló rendelettervezet tárgyalását, mivel a döntés előtt szükséges a lakások állapotának felmérése.

Tordas, Gyúró, Martonvásár és Ráckeresztúr önkormányzata a szennyvíztisztítómű üzemeltetésével a kivitelező Geotorr Zrt-t bízta meg, a rövidesen kifásra kerülő közbeszerzési eljárásban kiválasztandó üzemeltetővel történő szerződéskötés időpontjáig. Az eddigi csatornadíj (250 Ft + áfa/m³, bruttó 300 Ft) megállapításánál az önkormányzatok elfogadták az üzemeltető díjbecslését, az üzemeltetés költségei azonban jóval meghaladták az eredetileg tervezettet, így a csatornadíj 2007-ben 350 Ft + áfa/m³, bruttó 420 Ft.

Módosítottuk az adórendeletet: a 20 m²-nél nem nagyobb garázsok esetén az építmény adó mértékét 100 Ft/m²/év-re csökkentettük, szemben az általános 300 Ft/m²/év mértékkel.

A szemétszállítás díja 2007. évben a magánszemélyeknek, a közületeknek és az intézményeknek bruttó 9.000 Ft/év. A Képviselő-testület megbízta a polgármestert, hogy kérjen ajánlatokat más szolgáltatóktól is az alábbi két szempont figyelembevételével: kukaürítésenként számlázzanak és a számlázást is végezze el a vállalkozó. Terveink szerint a szolgáltató ezentúl nem az önkormányzattal lesz szerződéses viszonyban, hanem közvetlenül a szemét „előállítóival” (erre a félmillió Ft-ot meghaladó szemétdíj kintlévőség miatt van szükség).

A Képviselő-testület elfogadta a 2007. évi munkatervét, amely tartalmazza az előre tervezhető napirendi pontokat.

A tordasi Kisbíró újság előállítási költségeinek fedezésére hirdetési tarifákat állapítottunk meg. A helyi lakosok apróhirdetési díjára is ingyenesek, a tarifákat a 19. (utolsó előtti) oldalon olvashatják.

A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Tanácsa javaslatára Tordas Község Önkormányzata Képviselő-testülete a kistérség nevének és székhelyének kérdésében támogatta, hogy az „Ercsi kistérség” neve „Martonvásár kistérség”-re, székhelye „Martonvásár”-ra módosuljon.

Juhász Csaba polgármester tájékoztatta a képviselőket, hogy szükséges egy elkülönített, vagyoni védelmi szempontból megfelelő pénztárhelyiség kialakítása, ill. a víziközmű intézmény részére bérelt helyiség bérleti szerződésének felmondása miatt a hivatal felső részében egy iroda leválasztása. Ehhez bruttó 250 000 Ft-ot a 2007. évi költségvetésbe beterveztünk.

Mivel az óvoda konyhájában az ÁNTSZ megállapítása szerint sok hiányosság tapasztalható, 2 db hűtőszekrény vásárlása elengedhetetlen volt a működési engedély megtartásához. Ez bruttó 100 000 Ft-os költséget jelentett, melyet a képviselő-testület a 2007. évi költségvetésében biztosított.

Megtárgyaltuk a Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás Tanácsa által az éves tagdíj mértékére, és a központi orvosi ügyelet költségeihez való hozzájárulás összegére tett javaslatokat. A Képviselő-testület a betervezett javaslatokat elfogadta. A Szent László Völgye Többcélú Kistérségi Társulás 2007. évi tagdíja: 270 000 Ft (150 Ft/fő/év). A központi orvosi ügyelethez való hozzájárulás 2007-ben: 266 400 Ft (148 Ft/fő/év).

Elfogadtuk a 2007. január 1-től a Társulás fenntartásában működő Szent László Völgye Segítő Szolgálat 2007. évi feladatellátásához javasolt 225 Ft/fő/év hozzájárulást.

Zárt ülésen 7 fegyelmi eljárás indításáról határozott a Képviselő-testület a jegyző úrral szemben. Ezeket a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény által szabályozott módon március közepéig kell lezárni. A vizsgálat időtartamára a jegyző urat állásából felfüggesztettük. A felfüggesztés időtartamára illetmény jár, és bár az illetmény 50 %-ának visszatartását a törvény lehetővé teszi, ezzel a lehetőséggel nem élünk.

Képviselő-testületi ülés 2007. február 12-én

A közterület használatról, valamint a közterület használatért fizetendő díjakról szóló rendeletet módosítottuk. A használati díjak emelésén túl, a rendeletben úgy szabályoztuk a mozgóárúsítást, hogy azt vasárnap 12-15 óra közötti időszakokra nem lehet engedélyezni. Itt szeretnénk felhívni a vállalkozók figyelmét, hogy a helyi rendeletben szabályozott módon, előre, a Polgármesteri Hivatal pénztárába kell befizetni a területhasználati díjat. (A Búcsú idején szórakoztató szolgáltatást nyújtó vállalkozó ezt már meg is tette.)

A költségvetés tervezésekor megvontunk két, korábban a köztisztviselőknek megadott juttatást: az üdülési és az egészségügyi hozzájárulást.

Meghatároztuk a 2007. évben érvényes étkezési térítési díjakat: óvodások étkezése félnapos ellátásnál (tízórai, ebéd): 230 Ft, egésznapos ellátásnál (tízórai, ebéd, uzsonna): 288 Ft, iskolások ebédje: 230 Ft, felnőttek ebédje: 400 Ft.

Elfogadtuk Tordas Község Önkormányzatának 2007. évi költségvetéséről szóló rendeletét, ennek szöveges részét a következő cikkben olvashatják.

Egyhangúlag elutasítottuk egy vállalkozó ajánlatát, aki „ingyen” üzemeltette volna a temetőt, ha cserébe kizárólagos jogot kap a temetések elvégzésére.

Képviselő-testületi ülés 2007. február 26-án

A tordas-gyúrói területi védőnő helyettesítésére kiírt pályázat eredményeként két évre felvettük Téglás Vera Luca szakképzett védőnőt, aki március 1-től látja el feladatát. A védőnői tanácsadás időpontja szerda, 9.30-12.00, és 13.00-14.00.

Megállapítottuk az önkormányzati lakások lakbéréit. Elhatároztuk, hogy a lakbér-bevétel növekményét a lakások állagmegóvására, javítására elkülönítjük.

Márki Ferenc jegyző tartós távolléte miatt meghosszabbítottuk Dr. Hekman Tibor ráckeresztúri jegyző megbízását, hogy Tordas Község jegyzői feladatait heti egy napon, keddenként ellássa.

Megválasztottuk a Márki Ferenc jegyző ellen indított fegyelmi eljárásokban végső döntést hozó fegyelmi bizottságok tagjait.

(Ez a testületi ülés négy és fél órával az eredetileg kitűzött időpont után kezdődött. Két képviselő már az előző ülésen jelezte távolmaradását, ketten pedig az ülés kezdete előtt mondták le a részvételüket. Egy képviselőt türelmesen vártunk, ő azonban közlekedési akadályok miatt nem érkezett meg.

A polgármester úr - tekintettel arra, hogy a jelenlévő öt képviselő nem volt elegendő a határozatképességhez - azt javasolta, hogy addig is kötetlen beszélgetés keretében hallgassuk meg a védőnői állásra jelentkezőket.

A meghallgatás után két órával megérkezett a hatodik képviselő, Bucsi István, aki hajdúszoboszlói pihenését szakította meg a testületi ülés érdekében. A testület ezzel határozatképes lett és elvégezhette aznap munkáját.)

Teszár Tamás alpolgármester

Kivonat Tordas Község 2007. évi költségvetéséből

BEVEZETŐ

A költségvetés megalkotásának elsődleges célja, hogy az önkormányzat meghatározza az adott időszakban megvalósítandó feladatokat és biztosítsa a feladatok ellátásához szükséges költségvetési forrásokat.

A 2007. évi költségvetési tervezet alapja a 2006. december 12-én elfogadott költségvetési koncepció, melynek kialakításánál sajnos ismét megállapíthatjuk, hogy az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladataihoz sem kapja meg a szükséges pénzügyi támogatást az államtól, sőt néhány területen a tavalyihoz képest is csökken a normatíva. Saját bevételeinket szükségszerűen növelni kell annak érdekében, hogy intézményeink működése ne kerüljön veszélybe.

Az önkormányzat gazdálkodása az elmúlt években folyószámla hitellel és ÖNHKI támogatással volt biztosítható. A 2006. évben ez az „egyensúly” teljesen felborult, ugyanis vissza kellett fizetni a 2005. évre nyert ÖNHKI támogatást és egyéb állami támogatások egy részét is (16 millió forint összeget), valamint a jogtalan igénybevételből adódóan 2 millió forint büntető kamat is sújtotta a költségvetést.

A községnek értékesíthető vagyona nincs, az iparűzési adó tekintetében sem számíthatunk emelkedésre. A Képviselő-testület egy olyan koncepció elfogadásáról döntött, amely adók és díjak emelésével számolt, ugyanakkor majdnem duplájára tervezte a segélyeket. Fejlesztési kiadásokat (mint pl. a pályázati pénzek önrésze) csak a megtakarított dologi és egyéb kiadások terhére eszközölhetünk 2007-ben. A különböző operatív folyamatok átszervezésével és költségkarakékos gazdálkodással megszüntethető a jelenlegi pénzügyi bizonytalanság.

I. ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK

A normatív állami támogatások számításának alapja egy mutató és egy fajlagos összeg. A mindenkori Költségvetési törvény tartalmazza a jogcímekeket és az ehhez kapcsolódó mutatókat, összegeket.

1. A település üzemeltetés, tömegközlekedés, építésügyi igazgatás, közművelődés támogatása a lakosságszámtól függ, mely mindig az előző év január 1-i létszámot jelenti. Tordas község viszonylatában 2006-ban 1768 fővel számoltunk, 2007-ben 1767 fővel. Az adatokat a Magyar Államkincstár Fejér Megyei Területi Igazgatósága bocsátja az önkormányzatok rendelkezésére. Csökkent tehát a létszám és a fajlagos összeg is a település üzemeltetés és az építésügyi igazgatás feladatokra. Kissé emelkedett a pénzbeli szociális ellátásokra adott állami hozzájárulás, csökkent viszont a művelődésre és lakáshoz jutásra adott összeg.

2. Óvodai nevelés támogatása

Az óvodai nevelés támogatása a gyermeklétszám alapján történt 2006. évben. 2007. évben 8 hónapig a régi módszerrel számolunk, ezt követően pedig már a pedagógus leterhelését is figyelembe veszik a normatíva leosztásánál, nemcsak létszámmal számolunk, hanem teljesítmény mutatóval is. Az összehasonlítást csak a végösszeg ismeretében lehet elvégezni. A fogyatékos gyermekek után kapott normatíva jelentősen csökkent. Így együttesen látható, hogy a támogatás 1,4 millió forinttal lesz kevesebb.

3. Az általános iskolai oktatás támogatása

Az iskolai nevelés támogatása terén is jelentős változás történt. Eddig tanulólétszám alapján történt a finanszírozás, melyet most felváltott az osztálylétszámok és a teljesítménymutatók alapján számított mutató. Megmaradt a bejáró tanulók támogatása, az ingyenes tankönyv támogatás, illetve a napközi otthoni ellátás támogatása is. Összességében 1,7 millió forint az előző évhez képest, ebből az ingyenes tankönyv támogatása mindössze 73 ezer forinttal nőtt.

A gyermekétkeztetés támogatására 2006-ban 3,7 millió forintot adott az állam, 2007-ben 3,8 millió forint várható.

Az állami támogatások sorában változás történt a 2006. évi költségvetéshez képest, mivel a művészeti oktatás beindult plusz feladatként. A normatíva jelentősen csökkent az idei évben, a támogatás az új normatívával 6,2 millió forint.

A kötött felhasználású támogatásoknál maradt a pedagógusok továbbképzésének támogatása, illetve az önkormányzatok által szervezett közfoglalkoztatásra kapott támogatás. Ez utóbbi összeget azonban nem kapja meg az önkormányzat, ha nem felel meg a Költségvetési törvény 8. mellékletében foglalt feltételeknek.

A személyi jövedelemadó helyi önkormányzatokat megillető része 20 %-kal csökkent, és a jövedelemkülönbség mérséklésére juttatott támogatás is változott.

Az előző évi 103 057 321 Ft támogatással szemben 118 990 293 Ft várható erre az évre. A különbség + 16 millió forint, mely tartalmazza az új feladatokat, a művészeti oktatásra kapott 6,2 millió Ft támogatást is. Így az állami támogatások növekedése a tavalyi szinthez képest mindössze 9,4%, amely éppen eléri az inflációt.

II. SAJÁT BEVÉTELEK

1. Intézményi működési bevételek

A saját bevételek döntő részét az önkormányzat által beszedett térítési díjak teszik ki. A díjakat a Képviselő-testület határozza meg.

A 2007. év lesz az első teljes év, amikor a csatorna üzemeltetéssel kapcsolatosan felmerülő összes kiadást és bevételt terveznünk kell egész évre vonatkozóan. Tapasztalati adatok hiányában a saját bevételeinknél becslés alapján vettük figyelembe a csatorna díjak azon részét, amiben elmaradás várható a tényleges befizetéseket illetően (20 %). A Képviselő-testület által 2007. január 25-én elfogadott csatornadíj tartalmazza a szennyvíztisztító, a szennyvízcsatorna-hálózat, az önkormányzat intézményi költségeit, valamint az amortizációs költségeket. A 2006. év során alkalmazott csatornadíj nem nyújtott fedezetet az intézményi költségekre, így 10 millió forint, a szennyvíztisztítással kapcsolatosan felmerülő költség más feladat forrásából került elvonásra.

Az étkezési díjak megállapítása a jogszabályi előírásoknak megfelelően iskolások és óvodások tekintetében az alapanyagköltség alapján történik, mert nem vehetők figyelembe a konyhán dolgozók munkabére és közterhei, valamint a rezsi költségek.

A művészeti iskola térítési díjainak és tandíjainak összege nem változott. Az állami támogatás igénylésének feltétele azonban a költségvetési törvényben foglaltak szerint másképpen értelmezhető, mint az igénylés időpontjában, így az esetleges önrevízió hatással lehet a fizetendő tandíjakra.

A bérleti díjából származó bevételek tartalmazzák az önkormányzat tulajdonában lévő lakások, üzlethelyiségek bérbeadásából, a közterület használatából, valamint a Művelődési Ház bérbeadásából származó bevételeket. A 2006. évhez képest bevétel kiesésre kell számítanunk a bérleti díjak tekintetében a csatorna építés során bérbe vett ingatlan miatt (125 ezer forint/hó). Szintén bevétel-elmaradás tavalyi évben még megfizetett 17 millió Ft, a csatornaépítés miatt felmerült közterület használati díj.

A kommunális szemétszállításért fizetendő díjból származó bevétel közel 1 millió forinttal maradt el a szemétszállítással kapcsolatos kiadásoktól 2006-ban. A Képviselő-testület 2007. január 25-én elfogadott rendelete szerint a szemétszállítási díj növekménye ennek a hiánynak nagy részére fedezetet nyújt 2007. évben (az adminisztrációs költségek figyelmen kívül hagyásával). Szintén ezen az ülésen a képviselő-testület felhatalmazta a polgármester urat, hogy kezdjen tárgyalásokat más szolgáltatókkal is két szempont figyelembevételével: a maximum 2 fős háztartások 50 %-os kedvezményének biztosítása, a számlázás-behajtás folyamatának teljes körű átvétele. Mivel a jelenlegi szerződés felmondásának időtartama 6 hónap, a várható megtakarítás hatásával nem tudunk még 2007-ben számolni. A szemétdíj hátralék összege eléri az 580 ezer forintot, ami nagyon magas a kiszámlázott díjhoz képest, ezért is lenne szükséges a számlázás átadása a szállítást végző vállalkozónak.

2. Helyi adók

A Képviselő-testület 2006. 12. 12-én döntött az új adórendeletek megalkotásáról.

Az adók mértéke az alábbiak szerint változott:

Építményadó: az eddigi 100 Ft/m²-ről 300 Ft/m²-re nőtt. Ez jelentős emelés, de figyelembe kell venni, hogy ez az adó nem 1999. évi bevezetése óta gyakorlatilag változatlan. A 20 m² alatti garázsok esetén az adótétel változatlan maradt, viszont megszűnt az a kedvezmény, miszerint ha egy adózó fizet építményadót, akkor kommunális adót nem fizet. Építményadó terheli a borospincéket is a jogszabály magyarázatok alapján. Ezzel kapcsolatosan azonban tervezni nem tudunk, ugyanis mindeztáig nem történt meg ilyen vonatkozásban az építményadó kivetése (noha a rendelet nem tartalmazott kivételt).

Telekadó:

Öt éve változatlanul 40 Ft/m² volt, 2007-től 120 Ft/m²-re emelkedik. A Képviselő-testület szükségesnek tartotta továbbá eltörölni a 3 éves adómentességet, a mentességet pedig a lakóépület alapjának az elkészítéséhez kötni. Azonkívül, hogy ezek a lépések nagyban javítják a község költségvetésének bevételi oldalát, meg kell jegyezni, hogy jó-tékonyan szabályozzák a község telekvizonyait: érdekelte teszik a telkek tulajdonosait a beépítés mihamarabbi megkezdésére.

Vállalkozók kommunális adója:

A jelenlegi 1000 Ft/fő/év 1998 óta változatlan, értéke 2000 Ft/fő/év szintre emelkedik. Az 1000 Ft/fő/év növekedés nem jelent jelentős tértelt a foglalkoztatóknak.

Magánszemélyek kommunális adója:

1999 óta 1400 Ft/év. Az adó nem jellemzője volt, hogy a lakóingatlan tulajdonosai fizetik, akik ha ketten vannak, a 700 Ft/fő adót nem kell megfizetniük, lévén 1000 Ft-nál kisebb az összeg. A község költségvetési forráshiánya indokoltá tette a jelentős emelést. Az elfogadott mérték 6.000 Ft/év.

Iparüzési adó:

Jelenleg is a maximálisan kivethető 2 % van érvényben, mértéke így nem változik.

Gépjárműadó:

Az állam által meghatározott gépjárműadó mértéke a Pénzügyminisztérium becslése szerint országosan kb. 70 %-kal növekszik a 2007. évben. Mivel a költségvetés időpontjában az önkormányzat még nem rendelkezik hozzávetőleges adatokkal sem, ezért csak 50 %-os növekedéssel számol, hiszen valószínűleg a tordasi lakosok gépjármű állománya az országos átlaghoz képest kissé idősebb, így az új számítási módszer szerint a gépjárműadóból befolyó összeg növekedése az országos átlag alatt lesz. Ez alapján a gépjárműadó növekedésének mértéke kb. 7 millió Ft körüli plusz bevételt jelent.

Az összes adóbevétel növekedés 28 millió Ft körül várható (telekadó 13 millió, gépjárműadó 10 millió, építményadó 2,5 millió, kommunális adók 2,5 millió). Ezekkel az adóemelésekkel stabil alapokat teremtetünk. Ráadásul az önhibáján kívül hátrányos helyzetbe került önkormányzatoknak adható állami támogatást (ÖNHKI) csak azok az önkormányzatok igényelhetik, amelyek a saját források maximális feltárására és a kiadások lehetséges csökkentésére tett intézkedések mellett sem képesek a kötelező önkormányzati feladatok ellátására. Nem nevezhetjük maximális feltárásnak azt, hogy egyes adóemeket 8-10 éve nem emelték. Jelen gazdasági helyzetben, ha a Pénzügyminisztérium szigorúan veszi a fenti előírást, megvonhatja községünknek adott támogatást, amely 2006-ban 19 millió Ft volt.

Számolni kell azzal, hogy a község néhány lakója nem tudja kifizetni a megemelt költségeit, ezekkel az esetekkel a Szociális Bizottságnak kell foglalkoznia.

3. Felhalmozási bevételek

Az önkormányzatnak értékesíthető vagyona nincs. 2006-ban értékesítésre került az utolsó két telek. Korlátozott számban az önkormányzat rendelkezik külterületi (zártkerti) hasznosítható ingatlanokkal, ezek száma azonban kevés, több esetben csak résztulajdon, ezért mint bevételi forrás nem jelentős. A csekély mértékű fejlesztések is csak pályázati úton nyert támogatással válhatnak lehetővé.

III. TÁMOGATÁSI, MŰKÖDÉSI, FEJLESZTÉSI CÉLRA ÁTVETT PÉNZESZKÖZ

Támogatási és fejlesztési célra átvett pénzeszközre az államtól nem számíthatunk.

A működési célra átvett pénzeszközök tartalmazzák a MEP által egészségügyre adott összeget, amely fedezi a védőnői szolgáltatást, és az iskolai, óvodai orvosi vizsgálatok költségeit.

IV. MŰKÖDÉSI KIADÁSOK

A költségvetésnek idén is biztosítania kell:

- az önkormányzat törvényben rögzített, kötelezően ellátandó feladatainak eddig elért szinten való teljesítését
- a korábban keletkezett költségvetési hiány csökkentését
- a nem kötelező feladatként vállalt alapfokú művészetoktatás ellátását
- az önkormányzati fórumokon felvetett lakossági észrevételek, polgármesteri program alapján tervbe vehető feladatok megvalósítását

Az önkormányzat kiadásai közül a legnagyobb részt a személyi juttatások és az azt terhelő járulékok teszik ki. A személyi kiadások változását az alábbiak befolyásolják:

- létszámterv
- a közalkalmazotti törvényből adódó soros előrelépések
- a minimálbér emelkedése január 1-től (65 500 Ft)
- kötelező óraszám-emelkedés a pedagógusoknál
- egyéb juttatások tekintetében az étkezési jegy járulékok nélkül adható összegének változása
- jubileumi jutalmak jogosultjainak felmérése

A dologi költségek tervezésénél a következő tényezőket kell figyelembe venni:

- a dologi költségek tervezésének alapja a 2006. III. negyedéves zárás
- átlagosan 6 %-os inflációs költségnövekmény várható
- a gázár növekedése elérheti az 50 %-ot is
- az operatív folyamatok (pl. központosított készletbeszerzés) átszervezéséből adódó költségszökkenés jelenleg nem számszerűsíthető

A segélyek összegét a tavalyi év 1,5 szeresére szükséges emelni, mert a kormányzati megszorítások, valamint a helyi adók növekedése a lakosság egy részét súlyosan érintheti.

Társulások, támogatások tekintetében az önkormányzat továbbra is fenntartja szerződéses kapcsolatait, a szerződésekből, valamint megállapodásokban vállalt kötelezettségeinek eleget tesz. A támogatások összege a tavalyi szinten maradt, viszont a Sportegyesület támogatása nemcsak pénzüsszeggel történik 2007. januárjától, hanem kiegészítő személyzet alkalmazásával is.

Továbbra is nagy hangsúlyt kapnak a környező településekkel kötött szerződések alapján különböző igazgatási és kötelezően ellátandó feladatokra kötött társulások.

Az egyes intézményekben, illetve szakfeladatokban bekövetkezett, a kiadásokat érintő változások:

Polgármesteri Hivatal: a jegyző helyettesítésére, illetve a jegyzőkönyv-vezetésre kifizetendő megbízási díjak plusz költséget jelentenek 620 ezer forint összegben. A karbantartó brigád tagjai jelenleg munkanélküli járadékban részesülnek, a Hivatal alkalmi munkavállalóként foglalkoztatja őket, havonta kb. 10-15 napban, a jogszabályi előírásoknak megfelelően. A munkanélküli ellátás megszűnte után ismét állományba kerülnek, ezáltal a Hivatal TB kedvezményhez jut, illetve közel 3 milliós megtakarítás jelentkezik. A brigád egyik tagja tavasszal eléri a nyugdíjkorhatárt.

Szennyvízelvezetés és -kezelés: az intézmény irodabérleti szerződését felmondtuk, az intézmény a Polgármesteri Hivatal épületében került elhelyezésre. Ezáltal 500 ezer forint költséget takarít meg az Önkormányzat. Az intézményvezető szerint az adminisztrációs munka 2006. év végére jelentősen csökkent, így a Képviselő-testület döntése értelmében az ügyintéző 4 órás munkarendben dolgozik 2007. évtől. A megtakarítás ebből adódóan 850 ezer forint. A Fejérvíznek kifizetendő karbantartási díj 5 %-kal emelkedett (167 500 forint/hó).

Művelődési ház: az intézmény költségvetésében szerepelnek a rendezvények költségei, valamint az intézményben működő klubok támogatási igényei. Az intézmény félállásban alkalmaz egy technikust.

Sporttevékenység: a Sportegyesület által elkészített sportkoncepcióban láthatjuk, hogy a labdarúgó szakosztály mérete és tevékenysége jelentősen nőtt. Ezáltal szükségessé vált egy edző és egy gondnok foglalkoztatása, akik felelősek minden feladat ellátásáért, amely a sporttevékenységgel kapcsolatosan felmerül. Mint az előzőekben említésre került, egy fő a karbantartó brigádból kerül áthelyezésre, és egy új állás betöltése is szerepel a tervben. Az új vezetőség ígérete szerint a megfelelő kontrollok kialakításával az egyéb költségek (pl. rezsi) csökkenni fognak.

Segélyezés: az adóbevételeknél már említésre került, hogy a 2007. évi terv jelentős segély növekedéssel számol. Ez a növekedés a 2006. évi terv adatahoz képest 52 %-os, plusz 3,3 millió forint. A segélyezés egy részét jogszabályi előírások alapján történik, másrészt egyéni kérelmek alapján. Szükségessé vált egy teljes körű szociális felmérés a községben, hogy tisztában legyünk a szociálisan rászorulóak számával, helyzetével, illetve hogy a már elkezdett egyéb támogatások folytatódhassanak, a legmegfelelőbb helyre juthassanak.

Védőnő: a védőnői szolgáltatás jelenleg helyettesítő védőnővel történik a főállású védőnő szociális szabadsága miatt. 2007. januárjában pályázatot írt ki az önkormányzat főállású védőnői álláshely betöltésére

március 1-től, határozott időre (két év).

Óvodai, iskolai étkeztetés: az ÁNTSZ által végzett vizsgálat miatt a konyhát több ponton át kell alakítani (ld. felhalmozási kiadások), valamint 200 ezer forint értékben kisértékű tárgyi eszköz beszerzését is tervezni kellett a vizsgálat miatt.

Művészeti iskola: a különböző művészeti ágakhoz 970 ezer forintos készletbeszerzésre van szükség. A rendezvények további 1,6 millió forint költséggel járnak. Rendkívül fontos az idei évben az akkreditáció megszerzése, hiszen enélkül nem jogosult az önkormányzat az állami támogatás lehívására. Az akkreditáció költsége kb. 800 ezer forintra tehető. A 2006-2007-es tanévben 18 fő a Martonvásári Művészeti iskolában folytatja korábbi tanulmányait. Sajnos a martonvásáriak kapják meg utánuk az állami támogatást, és mivel ők csak térítési díjat fizetnek az oktatásért, így a tényleges költségek támogatással csökkentett részét is a fordasi önkormányzatnak kell állnia. Ez a 2007-es évben 1,3 millió forint.

A jelenleg - forráshiány miatt - tervbe nem vehető feladatokat (ld. 2007. évi koncepció) a megtakarítások terhére, a Képviselő-testület döntése alapján lehet majd megvalósítani.

V. FELHALMOZÁSI KIADÁSOK

Felhalmozási (beruházási) kiadásokat fellelhető felhalmozási források nélkül tervezni nem lehet. A csekély mértékű felhalmozási kiadás az igen sürgősen megoldandó feladatokat tartalmazza.

VI. KÖVETELÉSEK

A csatornadíj, szemétdíj, térítési díjak hátralékából és adóhátralékokból származó követelésekkel a költségvetés nem számolhat, ugyanis ugyanezen tételek várhatóan a 2007. évben is hasonlóképpen fognak alakulni.

VII. KÖTELEZETTSÉGEK

Jelen költségvetés nem számol azzal a jelentős ténnyel, hogy a csatorna-beruházás során a lakosság megbízásából visszaigényelt 15 %-os közműfejlesztési hozzájárulásokat az önkormányzatnak vissza kell fizetni. A 2004-ben igényelt összeg (46 millió forint) visszafizetéséről a Magyar Köztársaság 2004. évi költségvetésének zárszámadásáról alkotott törvény (2005. évi CXVIII tv. 7. § 17-21./bek.) rendelkezik, azaz a könnyítéssel, hogy részletfizetést adhat a belügyminiszter. Ezt a részletfizetési kedvezményt a belügyminiszter megadta. A törlesztés kezdése: 2010. 01. 01., végleges visszafizetési határideje 2015. 12. 31., természetesen a mindenkori jegybanki alapkamattal terhelten. Az Állami Számvevőszék jelentése szerint a 2005-ben igényelt hozzájárulás is jogtalan volt, így várhatóan ennek az összegnek a visszafizetéséről is rendelkezni fog a kormány. Esetünkben ez összességében 100 millió forint feletti összeget jelent majd. Sajnos az említett kamatfizetés már a határozat meghozatalától esedékes, az első részletről megérkezett az értesítés a MÁK-tól, január 15-i határidővel 2,2 millió forintot kell fizetni a 2006. áprilistól novemberig terjedő időszakra. A 2007-es kamatok is szerepelnek a költségvetésben, mindösszesen 7 millió forint összegben.

Egy másik kötelezettség viszont amiatt keletkezett, hogy különféle kifogások miatt az APEH visszatartott a csatorna-beruházással kapcsolatosan 83 millió forint visszaigényelhető Áfá-t. Ezt az összeget a csatornaépítés fővállalkozója meghitelezte az önkormányzatnak a finanszírozási problémák elkerülése végett. A módosított kölcsönszerződés 2007. márciusában jár le, a szerződésben csak a meghosszabbítás lehetőségére szerepel. A követelést időközben átvette a HVB Bank, amely elfogadta az engedményezéssel kapcsolatos nyilatkozatunkat, miszerint hozzájárulunk a követelés átvételéhez, ha a bank csak akkor inkasszálja az összeget, amikor az megérkezik az APEH-től.

A csatornaépítéssel kapcsolatosan az önkormányzat még egy kötelezettségével számolni kell. A vízközmű társulatnak kifizetendő lakossági hozzájárulásokra az önkormányzat készfizetett kezességet vállalt a mindenkori adósságszolgálati mutatója maximumáig. Jelenleg a lakossági hozzájárulások hátralévő összege – a vízközmű társulat tájékoztatása szerint – 19 127 ezer forint. A kezességvállalás csökkenti az önkormányzat hitelképességi mutatóját.

A költségvetés részletes táblázatait - a Képviselő-testület ülésének jegyzőkönyveivel együtt - a Községi Könyvtárban olvashatják.

A szennyvízcsatorna-díj megállapítása

A szennyvízcsatorna-díj tárgyalása a 2007. január 25-i Képviselő-testületi ülésen történt. A megemelt díj 350 Ft+ Áfa/m³, melynek kalkulációját 4 részre lehet bontani:

1. A tisztítómű üzemeltetésének költségei: 126 Ft/m³
Ez tartalmazza az áram, víz, vegyszer, nutriox adagolás, laborvizsgálatok költségeit, valamint az iszap, rácscsemét, stb. elszállításának költségeit, és a dolgozók bérét, annak közterheit.
2. Az intézményi közös költségek költségei: 36,89 Ft/m³
Tartalmazza a szennyvíz terhelési díjat, telefon költségeket (hibák küldése sms-ben), őrzési díjat, valamint a munkabéret és közterheit.
3. Intézményi saját költségek: 137,49 Ft/m³
Tartalmazza a Fejérvízzel kötött karbantartási megállapodás díját, számlázás, behajtás költségeit, az ügyintéző bérét, annak járulékait, egyéb dologi költségeket (irodaszer, telefon, rezsi, stb.).
4. Amortizációs költség: 50 Ft/m³
A szennyvíz-csatorna hálózat, valamint a szennyvíztisztító üzem értékcsökkenésének költsége. Ennek egy részét Ráckeresztúrnak továbbítjuk, és megállapodásban határozzuk meg a felhasználási lehetőségét (csak a tisztító felújítására lehet használni), másik részét elkülönítve tartjuk nyilván, hogy legyen pénzügyi tartalék a szennyvíz-csatorna hálózat megújítására, esetleges nagyjavítására a garanciális időszak után.

Az eredeti, 250 Ft+ áfa/m³-es díj meghatározánál (a rendelkezésre álló, Fejérvíz által készített ajánlat alapján) nem történt meg a fenti tételek közül az intézményi saját költségek figyelembe vétele. Ugyanis a Fejérvíz 2005. szeptember 20. dátumozású költség kalkulációjában a 70-90 % közötti bekötöttségénél az üzemeltetési költség kb. 200 Ft/m³. Ha ehhez hozzászámoljuk az 50 Ft amortizációs költséget, megkapjuk a 2006-ban alkalmazott árat. Tordas község saját intézményi költsége 2006-ban közel 10 millió forint. Mivel erre nem nyújtott fedezetet a lakosság által befizetett díj, ezért más feladatokról kellett elvonni ezt a pénzt!

Összehasonlításként a díjkalkuláció 1-2. része tekintetében a Fejérvíz 2005-ös kalkulációját figyelembe véve (95 %-os bekötöttségénél), egy éves inflációval (8 %) felszorozva 200 Ft/m³, ami magasabb a jelenlegi ajánlatnál (126 + 36,89 = 162,89 Ft/m³). A Képviselő-testület többsége mindezek alapján (természetesen megvizsgálta a részletes kalkulációt is a fenti költségekre) reálisnak tartotta a megállapított díjat.

Szerettük volna, hogy a megalapozottan, tényleges felmerülő magas költségek műszaki okairól Farkas János volt polgármester számol be a lakosságnak (mivel ő volt az egész beruházás megvalósításáért felelős személy), de nem érkezett meg cikke ideig a szerkesztőségbe. Arra is keressük még a választ, hogy a lakosságot miért nem tájékoztatták a beruházási munkák megkezdése előtt arról is, hogy mekkora lesz az üzembe helyezés után a várható díj; valamint miért most kell pályázatot kiírni és keresni a megfelelő üzemeltetőt a szennyvíz-tisztító telepre, miért nem az üzembe helyezés előtt történt meg mindez.

Jelen cikk a Képviselő-testületi ülésen elhangzottak összefoglalója.

Hajbin Tímea
A Gazdasági és Vállalkozási Bizottság elnöke

ALÁÍRÁSGYŰJTÉS AZ INTERNETÉRT

Kérjük, akik telefonvonalon szeretnének internet hozzáférést, jelentkezzenek a Bradák húsboltban!

Tordas pénzügyi-gazdasági helyzetének áttekintése (szakmai válasz)

A Tordasi Kisbíró „megújult” számában terjedelmes cikkben jelent meg az önkormányzat pénzügyi helyzetéről alkotott magán vélemény, mely tartalmában és összeállításában is hamis, csúsztatott megállapításokat tartalmaz, félre vezetve ezzel az eddig jól tájékozott olvasót, a település lakosságát. Mint a hivatal szakmai vezetőjének nem volt alkalmam ezekre időben reagálni. Nem törődve egy vizsgálat vagy „vizsgálódás” elveivel, egyáltalán nem kérdeztek az érdekelteket, a felelős vezetőt a megállapításokról. Egyoldalú megállapítás, egyoldalú következtetés. Ezzel a megjegyzéssel együtt értékelhető a szóban forgó elemzés. Tekintve, hogy adatoktól elzártan kell reagálni a megállapításokra, igyekeztem összefogottan a szakmailag megalapozottan összeszedni válaszaimat.

Előzmények:

Az önkormányzat gazdasági helyzetének korszerűsítése (pénzügyi és személyi vonatkozások tekintetében) már 2002-2003-ban elkezdődtek. A megnövekedett feltételek miatt a képviselőtestület szükségét érezte a gazdasági átvilágításnak, a belső ellenőrzés bevezetésének. A szakmai vizsgálat alapján már 2004-ben elkészültek a gazdálkodást segítő, jogszabályban előírt új belső szabályzatok. Az átvilágítás, vizsgálat eredményeként 2005-ben két fő látta el a gazdálkodást. Az egyik regisztrált mérlegképes könyvelő volt, a másik a régi gazdálkodási előadó (szükséges szakmai végzettséggel), aki a pénztáros munkát végezte. Nem igaz tehát, hogy 2006-ban került szakképzett pénzügyes a gazdálkodás élére, és így az sem igaz (nagy csúsztatás), hogy a testület rossz előterjesztésre, téves következtetéseken alapján döntött. Az önkormányzat működését nem veszélyeztetette rossz döntés! Az önkormányzat gazdálkodását a rá vonatkozó törvények alapján végezte a polgármesteri hivatal. Évről, évre törvényes volt a gazdálkodás, évről, évre a felügyeleti szerv jelzése nélkül, az Államkincstár szakmai ellenőrzése mellett, velük karöltve dolgoztunk.

Az önkormányzat költségvetése és zárszámadása törvényes volt! A jövőhöz, a jövőképhez természetesen nem olyan szemlélettel állt hozzá az előző képviselőtestület, mint az áttekintést végző cikk írója. Az az ő szemlélete, az önkormányzaté más volt. Az önkormányzat tudta mit csinál, és a nem csak négy évre szóló gazdasági programja alkalmas volt a távlati célok megvalósítására. Itt kell megjegyezni, hogy a gazdasági program még most is sok és jelentős, a lakosság érdekét szolgáló elképzelés megvalósítását tartalmazza, és azok végrehajtása a más szemléletű képviselőknek is végrehajtásra kötelezett.

Az önkormányzati gazdálkodás, a pénzügyi megjelenésének elsődleges oka az ország politikája volt. A központi előírások, a különböző áremelések fedezete nem jelent meg a költségvetési törvényben, így az állami támogatások csökkenése egyre inkább arra kényszerítette az önkormányzatokat, hogy saját vagyონukat éljék fel, felfedve az összes tartalékukat. (Ha az elemzést végző arra vette volna a fáradságot, hogy az előző évek állami támogatás csökkenését és a helyi bevételek növelését kimutassa, sokkal értékesebb megállapításokra jutott volna.) Az önkormányzat gazdálkodásához nem vett fel hitelt! A gazdálkodást segítő pénzügyi likviditási hitel, nem hitel, és nem terhelhető újabb és újabb feladatokkal, mint ahogy azt a cikk elemzője képzelte! Elképzelése szakmai nonszensz. Mindezek alapján értékelésének minden bekezdésben megjelenő következtetése téves, és félre vezető.

Az új képviselőtestület 2006 október 1-én nem 63 ezer forinttal vette át a kasszát, mert más számlákon is volt pénz, amely hozzászámítandó a napi pénzkészlethez. Mindezek mellett ugyan lekötött, de volt és van közel 2 millió forintos lekötött betétállomány (egyelőre fel nem szabadítható) és bármikor értékesíthető gázzrészvény is. Természetesen vannak kintlévőségei is, amelyek a be nem fizetett különböző közüzemi díjakból, be nem fizetett helyi adókból áll, és igen jelentős az a vagyoni, amely az önkormányzat tulajdona.

Természetes, hogy a faluért sokáig dolgozó polgármester megkapja a törvényben rögzített végkielégítését, azt nem kell a képviselőtestületnek külön megszavazni. A képviselőtestület végül is az adható (+ három hónap) végkielégítésből valóban nem adott egy fillért sem, nem úgy mint más önkormányzatok. Lelke legyen rajta a döntést hozóknak.

A nyitó pénzkészletnél történő számok mögött csak szakember tud eligazodni, nem csoda tehát, hogy nem értették meg sem a 2006 évi költségvetés, sem a zárszámadás számait. Az iparüzési adó túlfizetése miatt visszafizetési kötelezettségének eleget kellett tennie az önkormányzatnak. Jelenlegi képviselőknek joga lett volna a figyelmetlen adófizetőt peres úton felelősségre vonni. Ez több hasznát hozott volna az önkormányzatnak, mint a november 21-től heteken át folyó, hivatali kutatás, vizslatás.

Kiadások:

Egyoldalú megállapítás, hogy az előző képviselők és a hivatal nem költségtakarékos gazdálkodást végzett. Ezt csinálni kell, nem vizsgálni és megállapítani. A költségvetés tervezett 40 milliós hiánya a gazdálkodás ésszerű és takarékos végzésével megállíthatóvá vált volna, ha az adóerő képesség miatt (iparüzési adó túlfizetés) nem kell közel 20 millió forintot az Államkincstárnak visszafizetni, és ha a csatorna intézmény beindítását és a csatornadíj beszedését korábban el lehetett volna kezdeni. Az új testület három hónapos működését viszont nem a költségtakarékosság jellemezte.

Kötelezettségek:

Csatorna közműfejlesztési hozzájárulás. A közölt szám hazugság, félrevezetésre alaposan okot adó adat. Kötelezettség nem egészen 45millió forint, amely 2010-től kötelezettség. A többi adatról nincs semmiféle döntés még (bár december közepén közlönnyben megjelent ilyen törvény), ezért ezzel nem is lehet úgy számolni, tekintettel arra, hogy az Alkotmánybíróság még nem döntött arról, hogy megmarad-e a visszafizetési kötelezettség.

A csatorna beruházásból fakadó ÁFA visszatérítés elmaradása az önkormányzatra nézve nem tartalmaz olyan kötelezettséget, amely bármiféle veszélyt is jelentene. Az ÁFA költségekre felvett hitel visszafizetése csak akkor válik aktuálissá, ha azt az APEH részünkre megfizette.

Összefoglaló:

A fent leírtakból (amely, ismételten hangsúlyozom, a teljesség igénye nélkül a cikkekre adott megállapításokra készült) is jól látszik, hogy a megállapítások egyoldalúak, sok tekintetben a szakmai hozzáértés hiányát tükrözik. Az elemző bár közigazdász, de nem a költségvetés a szakterülete. A vállalkozások pénzügye pedig teljesen más, mint egy állami költségvetésből gazdálkodó szerv gazdálkodása.

Az önkormányzat rendelkezésére álló pénzügyi lehetőségek bár nem bőségesek, de ésszerűen alkalmazva a törvényi előírásokat, ésszerűen és jól tervezve a gazdálkodást, nem volt szükség olyan mértékű helyi adóemelésre, más rendeletekben foglalt díjak emelésére, mint amelyet az önkormányzat decemberben, illetve azt követően eldöntött. Könnyűnek tűnik a lakosság pénzéből „legénykedni”. A lakosság egyébként is az állam által megnövekedett kiadásai (áremelkedések, egyéb) mellé a jelentős adó, vízdíj, csatornadíj, stb. emelés nem csak népszerűtlen, de felelőtlen döntésnek látszik, mint ahogy felelőtlen nem felmérni a lakosság fizetőképességét, a lakosság fizető erejét. A lakosság önszervező, önmegvalósító képességének kihasználásával előbbre lehetne jutni.

Márki Ferenc
jegyző

Mivel a jegyző úr levele a Gazdasági és Vállalkozási Bizottság elnökének helyzetelemző cikkében leírtakat kifogásolja, az olvasók korrekt tájékoztatása érdekében lehetőséget adtunk az elnökasszonynak a válasz megfogalmazására (szerk.)

Tisztelt Olvasók!

A hivatkozott „magánvélemény” abban különbözik az itt olvasható „szakmai választól”, hogy az megjelöli az információk pontos forrását, míg Márki Ferenc úr nem, így nem is telik sok időbe senkinek sem, hogy rájöjjön, melyik a csúsztatás. A tájékoztatásról pedig csak annyit, hogy választások előtt kb. 100 emberrel beszélgettem, ebből 1 találta magát megfelelően tájékoztatottnak a falu ügyeiről. A cikkem megjelenése után többen megköszönték, hogy 16 év után először kaptak egy értékelhető képet a falu pénzügyi helyzetéről.

Márki Ferenc úr a legelső képviselő-testületi ülésen egyértelműen tudomásomra adta, hogy pénzügyi kérdésekkel forduljak a pénzügyi előadóhoz. Ezek után így is tettem. Mikor olyan dokumentumra volt szükségem, amit saját irodájában tartott, csak hosszas viták után (néhány esetben letagadta létezésüket) tudtam elérni a betekintést. A megállapítások és következtetések cikkem elején egyébként a belső ellenőrtől származnak, amely megállapításokat Márki Ferenc úr már jóval korábban ismert, a többi pedig a III. negyedéves zárás adatai, illetve a pénzügyes kollégánál adatszolgáltatása a számviteli rendszerből.

Immáron 10 éve vagyok könyvvizsgáló, de már az első évben megtanultam, hogy minden általam leírt jelentésnek súlya van, és rendkívül fontos azok bizonyítása és dokumentálása. Valóban nem kérdeztem meg a „felelős vezetőt”, mert éppen táppénzen volt, amikor megállapításaimat leírtam, valamint többször kiderült, hogy a valóságtól eltérő tájékoztatást adott (pl. ÖNHÍKI visszafizetésének indoka - ld. később).

„Az önkormányzat gazdasági helyzetének korszerűsítése (pénzügyi és személyi vonatkozások tekintetében) már 2002-2003-ban elkezdődtek. A megnövekedett feltételek miatt a képviselőtestület szükségét érezte a gazdasági átvilágításnak, a belső ellenőrzés bevezetésének...”

Ez nem a Képviselő-testület döntése volt, csupán a 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-a (2) bekezdésének u) pontjában, és a 193/2003. kormányrendeletben foglaltaknak tett eleget, miszerint kötelező a belső ellenőrzés bevezetése. Valóban felvetek egy mérlegképes könyvelőt, neki azonban nem volt megfelelő gyakorlata, ugyanis 2006. elején még mindig alapvető hibákat talált a könyvvizsgáló a könyvelésben, amit az új, jelenlegi pénzügyes kollégánál tett helyre. A „nagy csúsztatásra” vonatkozóan ld. cikkemben szereplő két elég jól érthető példa, amit én is a belső ellenőrzés jelentéséből ismertem meg.

„Évről, évre törvényes volt a gazdálkodás, évről, évre a felügyeleti szerv jelzése nélkül, az Államkincstár szakmai ellenőrzése mellett, velük karöltve dolgoztunk.”

Az ÁSZ célvizsgálata a csatorna beruházással kapcsolatosan alapvető hiányosságokat állapított meg a könyvvitelben és nyilvántartásokban, amiket egyébként Márki úr az ÁSZ-nak írt válaszlévélben el is ismert. Arról, hogy – nem pénzügyi szempontokból – törvényes volt-e az önkormányzat működése, nem is szeretnék vitát nyitni, mert nem ez volt cikkem tárgya.

„A gazdálkodást segítő pénzügyi likviditási hitel, nem hitel, és nem terhelhető újabb és újabb feladatokkal, mint ahogy azt a cikk elemzője képzelte! Elképzelése szakmai nonszensz.”

A hitel nem kategorizálható úgy, hogy ez segíti a gazdálkodást, ez pedig a gazdálkodáshoz kell. A hitel az hitel, így is úgy is vissza kell fizetni. A hitel egyébként már csak azért sem terhelhető újabb és újabb feladatokkal, mert nem munkavállaló, így nem képes azokat végrehajtani!

Mint már írtam, cikkem tényeket közölt, de nézzük még egyszer:

Az óvadéki és letéti számlán kívül az összes számlát beleértve az egyenleg sajnos 63 ezer forint. A letéti számla kötelezettséggel terhelt, tehát nem használható fel, sőt lehet, hogy mire felszabadítható lesz, addigra elfogy, mert az önkormányzat kezességét vállalt a lakossági csatorna befizetésekre, és ha valaki nem fizet, ebből kell állnia a tartozást.

Márki Ferenc úr saját maga írta az általa elkészített koncepcióban, hogy az önkormányzatnak értékesíthető vagyona nincs. Egyéb vagyona (pl. iskola, óvoda, művelődési ház) valóban van, csak az bevételi forrásként nem számolható.

Képviselő-testületi tagok korábban már kifogásolták, hogy nem áll arányban a volt polgármester úr illetménye a teljesítménnyel. Ezek után miért szavaztuk volna meg a törvényi mi-

nimum (három havi bér, ami eléggé nehezen indokolható 2006-os törvényi változtatás!) feletti részt? A munkájáról a választópolgárok állítottak ki látéletet, amikor 16 évi polgármesterkedés után a kilencedik, azaz utolsó helyen szavazták be a testületbe. Inkább beterveztük azt a pénzt is a rászorulóknak segélynövekedésként. Szerintem jól tettük, lelünk rajta.

„Az iparűzési adó túlfizetése miatt visszafizetési kötelezettségnek eleget kellett tennie az önkormányzatnak. Jelenlegi képviselőknek joga lett volna a figyelmen kívül hagyott adófizetési peres úton felelősségre vonni” Ezt az adótúlfizetést már 2005. december 31-én kimutatta az önkormányzat a könyveiben, 2006. májusában pedig már egyértelművé vált, hogy vissza kell fizetni. Nagy összegről van szó, így szakmai szempontok alapján nem is értem, hogyan nem szúrta szemet jegyző úrnak. Elég viccesnek tartanám beperelni azt, akinek a pénzt használta az önkormányzat több mint egy éven keresztül. De nem vagyok jogász, örülnék, ha jegyző úr elárulná a törvény és passzus számát, ami alapján be lehet valakit azért perelni, mert sok adót fizetett.

„Egyoldalú megállapítás, hogy az előző képviselők és a hivatal nem költség-takarékos gazdálkodást végzett. Ezt csinálni kell, nem vizsgálni és megállapítani.”

Az új Képviselő-testület már el is kezdte. Felmondtuk a szennyvízintézmény által bérelt irodát, amivel 500 ezer forintot spórolunk, beszereztünk egy digitális fénymásoló-nyomatatót, amivel a nyomtatási költség 3,5 Ft/lap az eddigi 10-20 Ft helyett, stb. (ld. 2007. költségvetés).

„A költségvetés tervezett 40 milliós hiánya a gazdálkodás ésszerű és takarékos végzésével megállíthatóvá vált volna, ha az adóerő képesség miatt (iparűzési adó túlfizetés) nem kell közel 20 millió forintot az Államkincstárnak visszafizetni...”

Sajnos ebben az egy dologban jegyző úr által adott információra hagyatkoztam cikkemben, ami – mea culpa – öreg hiba, hiszen ezúttal is kiderült, hogy mint oly sokszor, állításai valótlanak. A tv. alapján ugyanis, ha igaz lett volna, hogy iparűzési adó túlfizetés miatt esett el ettől a támogatástól a község, akkor visszakérhettük volna az összeget. Megkértem Dr. Cseke László könyvvizsgáló urat (akivel jegyző úr kötött 1 éve szerződést), hogy vizsgálja meg a kérdést. Az ő egyértelmű válasza az volt, hogy nem az adótúlfizetés okozta a visszafizetési kötelezettséget. A visszafizetett összeg egyébként 16,7 millió forint, és erre novemberben kellett 2 millió forint (!!!) kamatot fizetnünk a jogtalan igénybevétel miatt.

„Az új testület három hónapos működését viszont nem a költség-takarékosság jellemezte.”

Ez szép megállapítás, minden tényadat nélkül. Köszönjük.

„Csatorna közműfejlesztési hozzájárulás. A közölt szám hazugság, félrevezetésre alaposan okot adó adat.”

Csodálkozom jegyző úr kijelentésén, mert az Állami Számvevőszék jelentésében szereplő megismerési záradékot aláírta, így valószínűleg legalább egyszer el is olvasta, mi áll benne. Ha nem, annál nagyobb a baj. Nagy sajnálattal kell közölnöm, hogy az első 45 millió forintra, amivel semmiképpen nem akar számolni sem a jegyző úr, sem a volt polgármester úr, megérkezett az első kamatfizetési felszólítás a Magyar Államkincstártól. Az összege 2,2 millió forint, ez 2006-ra vonatkozik, 2007. január 15-én kell befizetni. Ha nem fizetjük, akkor inkasszóval leemelik, hiába negatív még mindig a folyószámla egyenlegünk. A kamatfizetés folyamatos, így várhatóan 2007-ben mintegy 7 millió forint kamattal kellett terveznünk. Bizonyára megmondta volna jegyző úr (ha megkérdezzük), ezt ugyan miből fizessük ki, ha nem emeljük meg az adókat? Talán a pedagógusok béréből? Vagy a művészeti iskola támogatásából? Mivel az új Képviselő-testület tisztában van a helyzet komolyságával, kénytelen volt a szükséges lépéseket megtenni annak érdekében, hogy ne kerüljön veszélybe iskolánk, óvodánk működése. Ezt le lehet tagadni, hogy így lenne, de vakon tapogatózva nem lehet egy falu életét felelősen irányítani.

„A csatorna beruházásból fakadó ÁFA visszatérítés elmaradása az önkormányzatra nézve nem tartalmaz olyan kötelezettséget, amely bármiféle veszélyt is jelentene. Az ÁFA költségekre felvett hitel visszafizetése csak akkor válik aktuálissá, ha azt az APEH részünkre megfizette.”

Ezt kár, hogy nem íratta bele jegyző úr a megállapodásba, ami sajnos úgy szól, hogy ha 2007. március végéig az APEH nem fizet, akkor a kölcsönmegállapodás meghosszabbítható (tehát ha nem hosszabítja meg a hitelező, azonnal fizetni kell).

A kritika nemcsak az én szakmai hozzáértésemet, hanem a belső ellenőr, illetve az ÁSZ szakmai hozzáértését is vitatja, ugyanis az ő vizsgálataikra is hagyatkoztam. Tájékoztatóként elmondom, hogy a belső ellenőr évtizedek óta foglalkozik költségvetési számvittel, pénzügygel, az ÁSZ pedig az első számú szakmai felügyelet. Saját magamról csak annyit, hogy kb 1200 munkórát töltöttem az ÁPV könyvvizsgálatán mint a helyszíni munka vezetője. Ez nem 8 órás munkarendet jelent, hanem az effektív munkával töltött időt (kávészünetek nélkül). Az ÁPV szintén költségvetési szerv, csak kb 1000-szer bonyolultabb Tordas önkormányzatánál. Jegyző úrnak legjobb tudomásom szerint nincs semmiféle szakirányú felsőfokú végzettsége. Ezek után az olvasóra bízom a szakmai hozzáértés mérlegelését.

„Az elemző bár közgazdász, de nem a költségvetés a szakterülete. A vállalkozások pénzügye pedig teljesen más, mint egy állami költségvetésből gazdálkodó szerv gazdálkodása.”

Ezzel teljesen egyetértek: a költségvetési számvitel valóban más, ugyanis sokkal egyszerűbb, mint a vállalkozási számvitel.

„Az önkormányzat rendelkezésére álló pénzügyi lehetőségek bár nem bőségesek, de ésszerűen alkalmazva a törvényi előírásokat, ésszerűen és jól tervezve a gazdálkodást, nem volt szükség olyan mértékű helyi adóemelésre, más rendeletekben foglalt díjak emelésére, mint amelyet az önkormányzat decemberben, illetve azt követően eldöntött. Könnyűnek tűnik a lakosság pénzéből „legénykedni”.

Ha a jegyző úr nem elkergette volna, hanem arra ösztönözte volna a vállalkozókat, hogy itt telepedjenek le, akkor több lenne a saját bevételünk, és nem kellene adókat emelni.

„A lakosság egyébként is az állam által megnövekedett kiadásai (áremelkedések, egyéb) mellé a jelentős adó, vízdíj, csatornadíj, stb. emelés nem csak népszerűtlen, de felelőtlen döntésnek látszik, mint ahogy felelőtlenség nem felmérni a lakosság fizetőképességét, a lakosság fizető erejét. A lakosság önszervező, önmegvalósító képességének kihasználásával előbbre lehetne jutni.”

Jegyző úr nem lehet tisztában a község pénzügyi lehetőségeivel azon egyszerű oknál fogva, hogy már nem vett részt a 2007. évi terv elkészítésében. Így nem tudja, mennyi az állami támogatás, nem tudja, mennyibe fog kerülni az új feladatunk, a művészeti iskola fenntartása, nem tudja, hogy a nem jól megállapított csatornadíj miatt 10 millió forint olyan költséget generáltak, amire nem volt bevétel, nem tudja, hogy 7 millió forint kamatot kell fizetni 1 év alatt a jogtalanul igénybe vett állami támogatás miatt. Nem veszi számba, hogy szeptember már elköltötték a pályázati pénzeket, amiket nyertek az iskola tetőre és a partfalra, viszont a számlák szeptember után érkeztek, nem veszi figyelembe, hogy 2006-ban még voltak olyan bevételek, amelyekre nem számíthatunk 2007-ben, valamint azt, hogy az iskola tetejéről potyognak a cserepek (nem az utóbbi 2 hónapban ment tönkre), és ennek javítása égető, 4-5 millió forintba fog kerülni. Ez a felelőtlenség. Attól, hogy homokba próbálják tuszkolni a fejünket, a problémák nem tűnnek el.

Mindenki láthatja, mennyire komoly a helyzet, ha bekapcsolja a híradót, vagy elolvassa az újságokat. Csaknem minden napra jut már 5-6 iskola, óvoda, vagy kórház bezárás. Nekünk is el kellene jutni eddig, aztán széttárni a kezünket, hogy ez van, az állam a hibás? Nem hinném, hogy ez a jó megoldás, de szerintem a falu lakosságának túlnyomó része sem hiszi. Az adó, vízdíj és csatorna díj emelése külön cikk témáját képezi. Fontosnak tartom megjegyezni ezekkel kapcsolatosan: a lakosság befizetett pénzével az utolsó fillérig el fogunk számolni. Nem lesz mellébeszélés és kódosítás.

Végezetül szeretném megjegyezni, hogy nem ilyen alaptalan vagdalózások kivédésével szeretném képviselőségem éveit eltölteni. Én arra esküdtem fel, hogy a község érdekeit szolgálom, előbbre jutásáért dolgozom. Az ilyen és hasonló (pl. törvénytelenségekről szóló levelek a megszegett törvény megjelölése nélkül!), munkánkat akadályozó és hátráltató, minden alapot nélkülöző irományok nem a község érdekeit szolgálják. Természetesen bármilyen kérdéssel vagy információ igénnyel fordulnak hozzánk a község lakói, arra szívesen válaszolunk. Sőt, arra bátorítanám a köz ügyei iránt érdeklődő lakosokat, hogy vegyenek részt a Képviselő-testületi üléseken megfigyelőként, így láthatják a képviselők által végzett munkát (illetve annak egy részét).

Hajbin Tímea, a Gazdasági és Vállalkozási Bizottság elnöke

*Tisztelt Polgármester Úr! Tisztelt Képviselő-testület!
A levelet a Kishíró szerkesztőségének írom, de a témája a testületet is érinti, ha úgy gondolják önök is olvassák el. A helyesírási hibákért elnézést kérek. Kérem, hogy a lapban már helyesen írják. Köszönöm.*

Kedves Tordasiak, Régiek és Újak!

Mindenekelőtt kívánok mindenkinek Békés Boldog Új Évet, ehhez erőt és egészséget. Témám a falugyűlésről, a közmeghallgatásról szól. Nem azért írok, mert nem voltam ott, ott voltam, a mikrofon már a kezemben is volt, de állandóan megelőztek, és közben úgy döntöttem, hogy inkább az újságban írom le a véleményemet. Ezúton gratulálok minden megválasztott képviselőnek, és azoknak is, akik nem kerültek be, de vállalták azt, hogy a faluért tenni fognak. Remélem ezek után is ezt teszik.

A gyűlés előtti Kisbíróban már tájékoztatást kaptunk a falunk helyzetéről. A cikket többször is átolvastam, arra a következtetésre kellett jutnom, hogy az elmúlt időszakban nem a legideálisabban irányították a falunk ügyeit. Ezt a falugyűlésen el is mondták. Majd meghallgattam a régi vezetőink érveit, és azt állapítottam meg, hogy amit az új vezetőség mond, az nem biztos, hogy úgy is van.

Én, mint a falu lakója mit tapasztaltam. A falunk szépen működött, iskoláink, orvosi ellátásunk rendben, fiataljaink egyre jobban megtalálják helyüket, itthoni színházat játszanak, közös programjaink vannak. Az útjaink jók. Mindenünk megvan, víz, gáz, csatorna. Ez nem azt jelenti, hogy nem működhetek volna sokkal jobban, hatékonyabban. Én is mindig bírálтам őket, de mindig csak jó szándékkal.

A tavaszi választásnál már lehetett látni, hogy az őszi önkormányzati választásnál a lakók többsége változást akar, és a polgármester nyugdíjba vonulása ezt még csak erősítette. A változásnak én is híve vagyok. De valahogy nem ezekkel a módszerekkel. Valahogy mindig rosszul kezdik. Példa erre a 4 évvel ezelőtti indulásuk is. Mi már rég elfelejtettük, de a decemberi számban újra eszünkbe juttatták, hogy csak rosszindulattal értelmezhető az, hogy eljött a mi időnk. Bennem semmi rosszindulat nem volt. Én csak úgy értelmezhettem, ahogyan le volt írva. Ha akkor ezt nem írják, már akkor többen bekerülhettek volna az akkori testületbe. Miért kell mindig megsértenünk egymást? Példa erre egy kis beszűrt mondat, szintén a decemberi Kisbíróban. „Most megfogadom a helyi okosok tanácsát” Én nem vagyok okos, de ezt a megjegyzést rosszul vettem. Az ilyen kis ügyektől szakad ketté a falunk és az ország. A jegyző úrral a vitájukat is úgy látom, hogy nem jól kezdték. A törvényeink értelmében nem a jegyző hozza meg az érdemi döntéseket, hanem a testület. Nem azzal kellett volna kezdeni, hogy elküldjük a jegyzőt, hanem megpróbálni együttműködni, és ha ez nem megy, konkrét tényekre hivatkozni és felmondani. Nyilván Márki úrnak is tudomásul kellett volna vennie, hogy nem úgy lesz, ahogy eddig, nem ő egyedül határozza meg a falu fejlődésének irányát. A falugyűlés ellenségeskedésről szólt. Miért van ez így? A különböző politikai nézetek a demokráciában nem hiszem, hogy ellenség képét kell, hogy alkossa.

A falunk az elmúlt időszakban baloldali többségű volt. Én jómagam is az voltam és vagyok is. Az újonnan beköltözött lakók többsége jobboldali nézeteket vallanak. Azért, mert más módon gondolkodunk nem kell, hogy ellenségnek nézzük egymást. Hogy mondjak erre egy példát. A bátyám 81 éves, ő jobboldali nézeteket vall. Ezért nekünk ellenségnek kéne lennünk. Nem vagyunk ellenségek. Vitáink az van. A falugyűlés másik vitája a régi és új lakók között volt. A régen itt élők nemigen fogadják be az újonnan beköltözőtöket, és az újak pedig nehezen fogadják el a mi régi szokásainkat. Ez nem így van. Hadd mondjak erre egy-két példát. Abban a helyzetben vagyok, hogy közvetlen környezetembe négy új lakó költözött és költözik. Az egyik szomszédom 15 éve, a másik 5 éve, a harmadik 1 éve, a negyedik még csak a telkét vásárolta meg. Mind három családdal jó viszonyban vagyunk, van akivel baráti kapcsolatunk van. Bár a legrégebben itt élő család nehezen fogadja el a tordasiak

életformáját, példáink nehezen hatnak rá (környezetünk rendben tartása). Bízom benne, előbb-utóbb ők is TORDASI-ak lesznek. Ezek mindhárman szebbé tették falunkat.

Egy másik példa. A Somogyi Béla úton egy új lakó telket vásárolt. A Szabadság úton lévő 4 lakótól vásárolt területet és egy szép nagy telket alakított ki. Ez a környezetében élőknek csak jó lehet, szebb és gondozottabb lesz. Már szépen körbe is van kerítve, sőt szép nagy fákat is ültetett. Ami nem tetszik az az, hogy ezeket a fákat a szomszéd telkétől mindössze 1 m-re telepítette, nem fenyő sövényt, mely általában elfogadható. Ezek a fák hatalmasak lesznek. Lehet, hogy a szomszédaitól engedélyt kért és kapott is, de azt tudom, hogy 100 évvel ezelőtt nagyapám úgy telepített fákat, hogy ha a fák megnőnek, a szomszédot ne zavarják. Különbözik az önkormányzatnál él egy rendelet, mely ezeket szabályozza. Ha ezek után az új tordasi megsértődik és az őslakosra haragszik, ellenségnek tekinti, arról én nem tehetek, én nem fogom ellenségnek tekinteni, de a véleményem megvan róla.

A gyűlésen a jövő terveiről nem beszélünk, nem volt rá idő, vagy nem voltak megbízható adataink, ezért egy-két észrevételt teszek.

1. A falu rendezési tervét 2-3 évvel ezelőtt elkészítették. A falu lakóinak véleményét szórólapon kikérték, de én úgy érzem, hogy nem nagyon vették figyelembe. Ezért kérem a felülvizsgálatát.

2. Sokszor kértem már, hogy tegyünk valamit a falu legrendezettelebb utcájáért, ez a Szabadság út hegytetőtől a Sajnovics térig. Mi lesz vele? Itt még az is nagy hiba, hogy a vízelvezető átkokat teljesen elhanyagolták. Senki nem ássa ki (csak én), pedig ezt csak meg kellene követelni, még csak pénzbe sem kerülne. Természetesen a falu egész területén. Ha a faluban egy félórás zápor van, akkor a Szabadság út 86., 88., 90. házhelyeket a víz elönti. Mi lesz akkor ha nem csak 30 percig esik az eső?

Végezetül kérem, fogjunk össze, mutassuk meg, hogy ez a nemzet nem ilyen, a nézetek különbözőségei ellenére is egyet akarunk, és a közös céljainkat meg tudjuk valósítani.

Piláth

KÉK SZIVÁRVÁNY

Február 18-án délelőtt gyimesi csángó színi előadásban, telt ház előtt mutatkoztak be a Művelődési Házban a gyimesközéploki hagyományőrző táncosok, zenészek, énekesek. A másfél órás műsorban a férfiak kocsmái mulatozását, a fonóban pletykálkodó lányokat és asszonyokat, és egy igazi csángó bál hangulatát mutatták be.

A műsort - amelyet a gyimesközéploki hagyományőrző ház létrehozásáért szerveztek - Budapesten, Tatán, Ajkán és Nyíregyházán is nagy szeretettel fogadták.

Az ötnapos jótékonyági rendezvénysorozatot a Sajnovics János Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanárai szervezték, a vendéglátásban tordasi és martonvásári családok segítettek.

ISKOLAI HÍREK

Az elmúlt időszak eseményeiről, programjairól, valamint a lezajlott versenyek eredményeiről szeretnénk elsősorban beszámolni. Ezt követően a várható programokról röviden.

December hónapban lezajlott az alsó tagozatos tanulók, januárban pedig a felsősök „Szépkiejtési versenye”.

Eredményeink:

3. oszt. I. Kalamár Botond
II. Kiss Evelin
III. Benkő Réka
4. oszt. I. Zoltai Liza
II. Puskás Nikolett
III. Koczás Eszter
- 5-6. osztályban
I. Gurabi Vivien 5. o.
II. Erdélyi Kincső 5. o.
III. Zoltai Fanni 6. o. és Erdélyi Gábor 6. o.
- 7-8. osztályban:
I. Takács Krisztina 8. o.
II. Bokros Lídia 7. o., Petz Anna 8. o.
III. Bohár Bence 7. o., Gyulai Bence 7. o.

Gratulálunk a helyezetteknek!

December hónapban felső tagozatos tanulóink Vereben területi szavalóversenyen képviselték iskolánkat. Petz Anna I. helyezést, Erdélyi Gábor pedig különdíjat kapott. Felkészítőjük Dr. Hamza Lászlóné volt. Gratulálunk.

Január 20-án került megrendezésre a hagyományos alapítványi bál, mely az utóbbi évek legsikeresebb bálja volt. A tiszta bevétel 444 600 Ft, melyet egyrészt a művészeti oktatásra (ruhákra, cipőkre) másik részét pedig a gyerekek utaztatására fogjuk költeni. Köszönjük mindazoknak a segítségét, akik bármilyen formában (anyagi, fizikai) hozzájárultak a bál sikeréhez és ezáltal is támogatták iskolánkat. Itt szeretnénk megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjunk azoknak is, akik adójuk 1%-át a „Bábel” alapítványnak ajánlották fel, kérve, hogy továbbra is támogassák szervezetünket.

Adószámunk: 18486874-1-07.

Január 24-én Erdélyből, a gyimesközéploki iskola pedagógusai és igazgatója szakmai találkozóra, tapasztalatcserére érkeztek iskolánkba. Az itt töltött néhány napban betekintést nyerhettek intézményünk életébe, láthattak néhány tanítási órát, részt vettek a művészeti iskola délutáni programján. Közös „Táncházi” multság zárta a találkozót. Mindannyian jól éreztük magunkat ebben a pár napban. Ők örültek, hogy ennyi mindent láthattak, hogy megosztottuk velük módszereinket, tapasztalatainkat. Mi szintén örültünk, hogy átadhattuk egy részét annak ami a miénk, hogy barátságos, kedves embereket ismertünk meg.

Január 26-án kiosztottuk diákjainknak az I. félév teljesítménye alapján kiállított bizonyítványokat. Az iskola átlaga: 4,2. A tapasztalatokat, a további tennivalókat szülői értekezleten beszéltek meg a szülőikkel.

Február 14-én iskolánkban területi mesemondó versenyt szerveztünk. A versenyt a „Lámpás” Iskolaszövetség 13 tagiskolájának hirdettük meg. Közülük a martonvásári, kajászóí, velencei és gyúrói iskola fogadta el meghívásunkat a mesemondó versenyre. A meghirdetett rajzpályázatunkra a martonvásári, velencei, gyúrói, pázmándi iskola küldött rajzokat.

Az ünnepélyes megnyitó után az 1-2. osztályosok és a 3-4. osztályos mesemondók versenye külön-külön teremben zajlott. Nagyon sok szép mesét hallhattunk, a zsűrinek bizony nem volt könnyű feladata. Amíg ők döntést hoztak, megvendégtünk mindenkit, megnézhatték a vendégek is a kiállított rajzokat. A gyerekek, szülők, pedagógusok már nagyon várták az eredményhirdetést. Az 1-2. osztályos kategóriában a következő eredmények születtek:

- I. Király Orsolya, Martonvásár, 2. o.
II. Antal Virág, Martonvásár, 2. o.
II. Varga Dávid, Tordas, 1. o.
III. Konczos Vince, Tordas, 2. o.
III. Májer Milán, Tordas, 1. o.

Kardos Angelika martonvásári 1. osztályos tanuló a zsűri különdíját kapta. Pintér Dániel martonvásári és Pollák György

tordasi 1. osztályos tanulók a zsűri dicséretében részesültek. 3-4. osztályos kategóriában:

- I. Tar Flóra, Martonvásár, 4. o.
II. Laky Virág, Martonvásár, 4. o.
II. Szabó Péter, Tordas, 4. o.
III. Kónya Kitti, Tordas, 3. o.
III. Puskás Nikolett, Tordas, 4. o.

Vajda Villó martonvásári 3. osztályos tanuló a zsűri különdíját kapta.

A rajzpályázatok eredményét is a verseny után hirdettük ki.

1. osztályban:

- I. Hargitai Emese, Martonvásár
II. Benkei Sára, Tordas
III. Falusi Csenge, Tordas
III. Pomsár Katinka, Velence

2. osztályban:

- I. Király Orsolya, Martonvásár
I. Kiss Barbara, Martonvásár
II. Szabó Gábor, Tordas
III. Konczos Vince, Tordas

3. osztályban:

- I. Vajda Villó, Martonvásár
I. Somogyi Zsuzsanna, Martonvásár
II. Kalamár Botond, Tordas
III. Veing Boglárka, Tordas

4. osztályban:

- I. Koczás Eszter, Tordas
II. Csizmadia Daniella, Martonvásár
III. Khauth Henrietta, Tordas
III. Tóth Petra Lilla, Tordas

Gratulálunk a helyezetteknek, s azoknak is akik részt vettek a versenyen, hiszen ez nem volt könnyű feladat.

Február 17-én a Művelődési Házban télbúcsúztató Farsangi karnevál és multság volt.

Kívánunk mindenkinek sok sikert a munkájában.

A szeretet példája

Az év első hónapjaiban két alkalommal fogadtunk vendégeket Erdélyből, Gyimesközéplokról. Ötvennégy felnőttnek, illetve gyerekeknek biztosítottak szállást, ellátást Tordason és Martonvásáron Németh Ildikó, özv. Banyár Lászlóné (Mv.) Szász Ágnes, Domak Anikó, Kalamár Domokos, Banyár László (Mv.), Cselikovics Herta, Velasquez Krisztina, Angyal Erzsébet, Fábian Jánosné, Kalmár Ferencné, Somló Paula, Kovács Erika, Erdélyi Gábor, Bucsi István, Varga Sándor, Bosnyák Zoltán, Botta Zsolt, Petz Ernő, Dr. Hamza Lászlóné, Karnóczy László, Szabó György, Konczos Tibor, Mageráné Kovács Mónika, Teszár Tamás, Mészáros Géza, Szabó Attila, Bosnyák Lajosné, Bucsi Ilona, Cigány Zoltánné, Cifka János.

Köszönöm, hogy valóra váltották az evangélium tanítását: „Amikor pedig az Emberfia dicsőségben eljön... a jobbján állóknak azt mondja: Jöjjetek Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdete óta nektek készített országot. Mert éhes voltam és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, jövevény voltam és befogadtatok... Az Emberfia ezt fogja nekik felelni: „Bizony mondom nektek, hogy amit egynek a legkisebb testvéreim körül tettetek, nekem tettétek.” (Máté 25)

Dr. Hamza Lászlóné

„Mosolyt az Arcokra, Melegséget a Szívekbe”

Farkas István és a Lövész Szakosztály jóvoltából iskolánk tanulóit meghívást kaptak a „Mosolyt az Arcokra, Melegséget a Szívekbe” c. egésznapos, karácsonyi gyermekrendezvényre. December 16-án reggel 14 gyerekekkel indultunk a VASAS SC Sportcsarnokába, ahol izgalmas programokkal várták az ország minden területéről odaérkező több ezer gyermeket. A vetélkedőkön és érdekes műsorokon túl különféle sportokban (falmászás, lövészet stb.) mutathatták meg tehetségüket és tudományukat a gyermekek. Iskolánk tanulóit két csapattal is benevez-

tek a Bűnmegelőzési Országos Egyesület és MTOSZ Karácsonyi Drog-tótó csapatversenybe.

A Tordasi Ordások (Erdélyi Réka, Petz Anna, Takács Krisztina, Farkas Norbert) csapata és a Tordas (Gladcsenkó Georgina, Lapos Tímea, Takács Krisztina, Zoltai Fanni) csapat is 2. helyezést ért el a versenyen, így nyáron részt vehetnek egy ifjúsági táborban a Balaton partján. A táborozás mellett mindkét csapat oklevelet és egy-egy kézilabdát kapott, melyet a gyerekek felajánlottak az iskolának. A nap végén rengeteg ajándékot kaptunk, minden gyerek tömött táskával ment haza. A rendezvény szervezői megajándékoztak bennünket egy zsák labdával, amit azóta az iskola diákjai testnevelés órákon örömmel használnak.

Nagy élmény volt mindannyiunknak ez a fantasztikus nap, minden jelenlévőnek mosoly volt az arcán és melegség a szívében. Köszönjük Farkas Istvánnak és a Lövész Szakosztálynak, hogy gondoltak ránk, és segítségükkel eljutottunk erre a csodálatos rendezvényre.

Tavaly tavasszal a Fővárosi Önkormányzat tordasi Értelmi Fogyatékosok Otthonának kérésére összeállt egy kis táncos lábú csapat, melynek tagjai, iskolánk diáklányai egy Rock'n'Roll-lal örvendeztették a nézőket májusban Százhalombattán, majd júniusban a Kulturális Fórumon. A lelkes csapat egész nyáron heti rendszerességgel tanulta az újabbnál újabb táncokat. Szeptemberben új tagokkal (fiúkkal is) bővült a társulat, mely szükségszerűvé tette, hogy a próbák alkalmait is bővítsük. Novemberben megkaptuk a következő felkérést. Ismét a Szociális Otthon keresett meg minket, hogy a Szivárvány Együttes karácsonyi műsorán lépünk fel a budapesti Ruttkai Éva Színházban. Nagy volt az öröm, de a feladat is. Három táncot kértek tőlünk, abból kettőt a zenekar kísért. Nagyon izgultunk, hiszen nem tudtuk megfelelünk-e az elvárásoknak, lesz-e elég időnk felkészülni. Aztán elérkezett a nagy nap. Elindultunk, és tudtuk, hogy nagyon hosszú este áll még előttünk. Az előadás előtt és után is rengeteg időt kellett várunk, ami nagyon fárasztó volt, de megérte várni, hiszen mindenki nagyon megdicsérte gyermekeinket a műsor után. Az összes gyerek nagyon boldog volt, örült a sikernek, és jól érezte magát. A Karácsonyt megelőző időszakban ezek az együtt töltött napok és programok nagyon jó, összetartó csapattá kovácsolták a táncos brigádot. Boldog vagyok, hogy közöttük lehetek, és taníthatom őket.

Mihovics Márta

A MŰVÉSZETOKTATÁS HÍREI

Visszatekintés 2007. első hónapjára

Január 19-én, du. 2 órától a Magyar Kultúra Napján sikeresen lezajlottak a vizsgák mindhárom szakon, a Művelődési Házban. Rangos, tíz tagból álló vizsgabizottság és rengeteg érdeklődő előtt, száz gyermek adott számot megszerzett tudásáról óvodás kortól a továbbképzős növendékeinkig.

A vizsgabizottság tagjai voltak:

- Dr. Hamza Lászlóné igazgatónő, a vizsgabizottság elnöke
- Salamon Ferencné a művészetoktatás szakértője
- Furik Rita koreográfus
- Strack Orsolya táncművész (a Magyar Állami Népi Együttes táncosa) „Örökös aranygyöngyös” táncos
- Mihovics Márta néptáncoktató, művelődésszervező, könyvtáros
- Kissné Révfalvi Andrea zenetanár, a Kislángi Általános Iskola és AMI zenei tagozatvezetője
- Ménes Ágnes iparművész
- Szalkai József táncos, a Martonvásári Százszorszép Tánc-együttes „Örökös tagja”
- Kovács Norbert az ajkai APTE táncegyüttes és művészeti iskola vezetője, „Örökös aranysarkantyús” táncos

A zsűri egyértelműen kiemelte, hogy egy ilyen kicsi településen megdöbbentő az a színvonalas, minőségi munka, tömeges lelkesedés, amit a pedagógusok és gyermekek produkáltak. Érzékelték a tagozatok egymásra építési törekvéseit, pl. a fúru-lya, ütőgardon megszólalásakor, a teremben lévő gyerekek spontán fölálltak táncolni. Meggyőződésünk, hogy a hagyomány átörökítése, a közösségformálás fő színtere ma az iskola,

ezt segíti a művészetoktatás, amit a következő hónapokban fog- gal, körömmel próbálunk megvédeni az állam drasztikus intéz- kedéseivel szemben.

A félévzárás koronájaként január 25-én megérkeztek hoz- zánk Gyimesközéplokról a „Tücskök”. A gyermek (inkább már ifjúsági) zenekar tagjait már jól ismerjük, emberi és szakmai tudásuk utánozhatatlan. Csodálatosan muzsikálnak, s ők még „tisza forrásból” tanulják, lesik el a hagyományt. Pillanatok alatt megtanulták a mi gyimesi koreográfiánk pontos menetét, és elszórakoztattak bennünket a péntek esti gyimesi batyus bál- ban. Köszönet a szülőknek a terülj, terülj asztalkámért!

28-án, vasárnap a Gyermecktánc Antológián együtt léptünk fel Budapesten az Erkel színházban. Mi zártuk a több mint két órás műsort hatalmas sikerrel. A terjedő kór, ami erősen meg- tizedelte táncosainkat nem jelentett akadályt, végül is az ötven gyerekből 11 nem tudott betegsége miatt fellépni.

Táncpedagógusaink is hatalmas elismerést kaptak ezen a rangos rendezvényen, Németh Ildikó és Szabó Szilárd az orszá- gos Örökség Gyermek Népművészeti Egyesület „alkotói és pe- dagógiai” díját kapták 30 éve töretlenül ívelő munkájuk elis- meréséül.

Február - márciusi programok vázlatosan (tanórákon kívül):

Február 13-18.: Gyimesi hagyományőrző csoport fogadása, szervezése, kísérete közösen az általános iskolával, Felléptek: Budapest (MOM és Hagyományok Háza) Ajka, Tata, Torda- son vasárnap de. 10 órakor

Február 23-25.: Edzőtábor (új koreográfia készítés), Furik Rita: Mátyusföldi leánytánc, Fiúknak székely verbunk összeállítása (Szabó Szilárd), Táncterem, tornaterem (párhuzamosan)

Március 5. hétfő: Nyílt nap/du. a néptánc és népzenei oktatást lehet megtekinteni, Iskola, tornaterem

Március 15.: Nemzeti Ünnepen fellépés (gyermek zenekar + a művészeti iskolás fiúk Székely verbunkkal vesznek részt az ál- talános iskolások szervezte megemlékezésen), Művelődési Ház

Március 31. (du.) Országos Táncbálatálcózó (fellépés a zené- szekkel + részvétel), Budapest, Nemzeti Sportaréna

Változások:

A térítési- és tandíjak beszedésének rendje megváltozik! Kérjük a szülőket, érdeklődjének a művészeti iskola titkáranál (Cselikovics Hertánál) a változás (mérték, hely stb.) pontos menetéről. A polgármesteri hivatalban, a pénztári fogadó órák idejében lesz a befizetés.

Február 1-től új népi hegedű tanár oktat ezen a szakon: Vizeli Balázs, a Téka zenekar primása (tanórái: hétfő, csütörtök (tehát az eddigiektől eltérően, heti két alkalom), a gyermekekre le- bontott óraabeosztást a titkárságon érdeklődjék meg a szülők!

A félévi bizonyítványokat a szakos pedagógusoknál február 16- ig minden tanítványunk megkapta.

Jó egészséget, kitartást kívánunk növendékeinknek!

BÁLI SZEZON

Idén bál bált követett a Művelődési Házban. A Bábél alapítvány báljáról olvashattak az iskolai hírekben. Január 27-én, a hagyományteremtő Huszárbálon a Dreher Lovasklub különböző tör- ténelmi korszakok színpom pás ruhába öltözött tagjai látták vendégül a bálózókat. Február 10-én az Ifjúsági Klub tagjai tán- colták át az éjszakát, a zene Farkas Norbi ízlését dicsérte. 16- án volt az óvodások farsangja, melyről részletes beszámolót olvashatnak a 15. oldalon. Az iskola farsangi báljáról minden leírásnál beszédesebbek a következő oldalakon látható képek, melyeket Petz Ernő készített.

Iskolai Sport

Labdarúgás

2006. decemberében az iskola tornatermében megrendeztük a Mikulás kupa labdarúgó tornát. A tornán a 2-4. osztályosok valamint az 5-8. osztályosok mérték össze az erejüket. A színvonalas és sportszerű küzdelmek után az alsósoknál a tornát a harmadik osztályos fiúk nyerték, míg a felsősöknél teljesült a papírforma és a nyolcadikosok megnyerték a tornát.

Január 20-án Gárdonyban rendezték a Gárdony Kupa tornát, amelyen a 3. és 4. osztály vegyes-csapatával vettünk részt.

A csapat tagjai:

Fülöp Attila 3. o.
Cocchioni Vince 3. o.
Kalamár Botond 3. o.
Balassa Szilveszter 3. o.
Magera Attila 3. o.
Szabó Péter 4. o.
Sztýéhlik Ádám 4. o.

Az első ilyen jellegű tornán vett részt a csapat, és nagy odaadással küzdöttek egy igen erős mezőnyben. Dicséretet érdemelnek.

Február 2-án a felsős fiúkkal vettünk részt a Gárdony Kupa labdarúgó tornán. A mezőny itt is nagyon erős volt. A kilenc csapatból álló mezőnyben csapatunk a VII. helyezést érte el.

A csapat tagjai:

Karpenkó Dániel 6. o. Karpenkó Norbert 7. o.
Duschek Máté 8. o. Varga Attila 8. o.
Preimayer Krisztián 8. o. Süke Viktor 8. o.
Lapos Márió 8. o. Balla Antal 8. o.

Cselgáncs (Judo)

2006. decemberében másodjára vettünk részt a budapesti Szent István Általános Iskolában megrendezett Szent István Kupa cselgáncs versenyen. Ezen a versenyen is, akárcsak egy évvel korábban sportolóink nagyon jól szerepeltek. Első alkalommal vettek részt a kis óvodás versenyzőink is. Ők is, akárcsak az iskolások bátran és teljes odaadással küzdöttek Tordas színeiért, bebizonyítva a többi, nagyobb múlttal rendelkező cselgáncsozónak, hogy képesek felvenni velük a versenyt.

Óvodások csapata:

I. hely Kónya Bálint
II. hely Kovács Áron
Szabó Imola
Csepeli Bálint
III. hely Szilágyi Szabolcs
Turu András
Tímár Fanni

Iskolások csapata:

I. hely Konczos Vince 2. o.
Erdélyi Kristóf 2. o.
Récsi Ádám 5. o.
Sárossy Gyula 6. o.
II. hely Schachay Károly 2. o.
Kalamár Botond 3. o.
Petz András 6. o.
III. hely Szabó Gábor 2. o.
Kónya Bence 6. o.
Erdélyi Gábor 6. o.

IPPON Kupa: február 24-én Budapesten részt vettünk az Ippon Kupa cselgáncs versenyen, amelyet a XX. Kerületi Hajós Alfréd Általános Iskolában rendeztek meg. A versenyen 5 egyesület versenyzői vettek részt.

Óvodások:

I. hely: Szilágyi Szabolcs
II. hely: Kovács Áron
Szávuly Áron
Csepeli Bálint
Kónya Bálint
IV. hely: Sárosi Dénes

Iskolások:

I. hely: Konczos Vince
Erdélyi Kristóf
Récsi Ádám
Sárossy Gyula
Karpenkó Dániel
II. hely: Kalamár Botond
III. hely: Karpenkó Norbert
Kónya Bence
IV. hely: Schachay Károly

Kalamár Domokos

KÖNYVTÁRI HÍRADÓ

Oroszlánkaland

December 12-én szinte régi ismerősként tért vissza Tordasra Kovács József László (ex 100 Folk Celsius) és P. Nagy Ferenc (ex Tolcsvay Trió). A könyvtárban összegyűlt gyermekek ámulattal figyelték Oroszlánkaland c. műsorukat, mellyel a két barátságos zenész egy képzeletbeli állatkerti sétára hívta a kíváncsi nézőket. Az állatokról szóló dalok mellett ismét hallhatunk néhány klasszikus nótát is, így nem csak a gyermekek szórakozhattak, hanem szüleik is felidézheték a régi szép, gyerekkori pillanatokot. Remélem, mindenki jól érezte magát, és sok szép emléket vitt haza magával.

„Megbocsátás hava”

Nagy sikere volt a „Megbocsátás két havának”, sokan behozták az elmaradt könyveket, de még mindig van, akihez nem jutott el a hír, hogy büntetlenül visszahozhatja a lejárt határidejű dokumentumokat. Nagyon szépen megkértem mindenkit, még egyszer nézzen körül a polcokon, hátha megtalálja az eltűntnek hitt könyvet, újságot, és ha előkerül, hozza be a könyvtárba. A könyvtár a község könyvtára, mint ahogy a dokumentumok, újságok, könyvek is. Kérem az olvasókat, a jövőben ne „üljenek” hónapokig a kikölcsonzött könyveken, hanem a kölcsönzési határidő betartásával tegyék más olvasók számára is elérhetővé az általuk oly kedvelt könyvet. Megértésüket előre is köszönöm.

„Számadás”

Valószínűleg elfogult vagyok, de számok nélkül is úgy gondolom, és remélem, mondhatom is, hogy igen, jól működő könyvtár a miénk. Látogatottsága pont ideális, 20-25 fő nyitva tartási alkalmanként. Külön öröm számomra, hogy egyre nő a gyermekek száma a beiratkozott olvasók között. Az óvoda nagy csoportos növendékei és az iskola 1. osztályos diákjai minden évben ellátogatnak a könyvtárba, valamint szeptember óta heti rendszerességgel tartunk könyvtári órát az iskola tanulói számára. Úgy látom, ezek az órák, előadások nagyon fontosak a gyerekek életében, és nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy olvasni szeretők, könyvbarát fiatalokká váljanak. A tavalyi évben 248 olvasó iratkozott be a könyvtárba, és ebből 109 a 14 éven aluli könyvtárlátogató.

2006-ban 141 könyvvel gyarapodott a könyvtár állománya. Ez kevesebb, mint a korábbi években, de igyekszem ezt a hiányt pótolni az idei évben.

Az Internet bevezetése nagymértékben javított a könyvtárközi kölcsönzés lehetőségein. Az Interneten keresztül azonnali kapcsolatot tudunk létesíteni a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár katalógusával, és pillanatok alatt választ tudok adni az olvasónak, számíthat-e az általa kért könyvre. 2006-ban összesen 44 könyvet kértünk a megyei könyvtártól. Akár akarjuk, akár nem a számítógép egyszerűsítette életünket, és megkönnyítette a könyvtárban folyó munkát.

És ezzel el is értünk a jövőhöz. Ha minden előre elképzelt tervünket sikerül megvalósítani, akkor idén a számítógép világnak köszönhetően nagy változások lesznek a könyvtár életében. Ha nem haragszanak meg, ezekről a tervekről babonából egyelőre nem írnék még. Amíg nem biztos semmi, addig félek, elkiabálom magam, és a tervek valóban csak tervek maradnak.

Szóval ismét rengeteg elképzelés van a 2007-es évre vonatkozóan is. Remélem, hogy sikerül majd mindent megvalósítani, és jövő ilyenkor ezt az esztendőt is egy sikeres és eredményes évként hagyhatjuk majd magunk mögött.

Nyitva tartás

Főiskolai tanulmányaim miatt szeptembertől megváltozott a könyvtár nyitva tartási rendje. Ezt az újságban és a könyvtárban is közzétettük, mégis több olvasó figyelmét elkerülte. A könyvtár hétfőn és szerdán 15-18 óráig várja az olvasóit.

Tisztelettel: Mihovics Márta

HÁROM MARÉK APRÓ KAVICS

Szeptemberi előadásunk nagy sikere után hatalmas lelkesedéssel indultunk a jövő felé. Rengeteg biztatást kaptunk, és közkívánatra december 30-án ismét bemutattuk a Művelődési Ház színpadán Kovács Gábor: Három marék apró kavics c. zenéstáncos színdarabját. Valójában nem is igazi színdarab ez a színdarab, hanem egy életpálya, egy életmű, egy rendhagyó lemezbemutató. A szerzőnek, Kovács Gábornak régóta a zene a hobbi, az élete. Ebben a műben próbálta összefoglalni gondolatait. A történet többnyire a 70-es évekbe kalauzol bennünket, és egy egyszerű, hétköznapi ember örömről, bánatáról, szerelméről, életéről szól.

Az előadás előtt megint sokat dolgozunk, és az izgalom is nagy volt, de úgy érzem megérte a fáradságot, hiszen ismét megtelt a Művelődési Ház. Nagy boldogsággal töltött el bennünket, hogy ennyien kíváncsiak voltak ránk, és hogy ilyen sok embernek adhatunk magunkból egy keveset.

Az előadás sikeréhez azonban nem csak a mi munkánkra volt szükség, hanem rengeteg ember támogatására is. Köszönjük a segítségét a Baracska Országos Büntetés-végrehajtási Intézetnek, Bradák Józsefné Marikának és Müller Istvánné Jutkának, Frei Mártonnak, Provoda Józsefnek, Toman Ilonának és az aToman Grafikának, valamint a tordasi Postának. És nem utolsósorban köszönjük minden szülőnek és nézőnek, hogy az anyagi hozzájáruláson túl erkölcsileg és szellemileg is támogattak bennünket. Köszönjük.

Mihovics Márta

ÓVODÁSOK FARSANGJA

Hagyományos farsangunkat február 16-án, pénteken délután tartottuk a Művelődési Házban. A gyerekek zömét jelmezbe öltöztették a szülők. Hihetetlen, hogy minden évben milyen ötletes jelmezeket készítenek, évről-évre fölülmúlva az előzőt. Nagy vers tanulás, álarc és szemüveg, díszek készítése folyt az óvodában már hetekkel a nagy napot megelőzően.

A szülők nagyon aktívan kivették részüket az előkészületekből. Rengeteg játékot kaptunk ajándékba régi óvodásainktól, köztük olyanokat is, amelyeket jellegükénél fogva nem tudunk használni (egyszemélyes játékok). Ezekhez a szülők hoztak még, és zsákbamacskának csomagolva a jelmezbe öltözött gyermekek kapták ajándékként.

Már péntek délelőtt nagy sürgés-forgás, szendvics készítés folyt a Művelődési Házban, az anyukák igen aktívak voltak. Délután nagy izgalommal gyülekeztek kicsik és nagyok egyaránt, hozták a finomabbnál finomabb házi süteményeket, szörpöket. Öltözködés, maszkírozás után minden jelmez egy kis verssel mutatkozott be, szerepléséért zsákbamacskát kapott. A felvonulás után Kovács József (ex 100 Folk) és P. Nagy Ferenc (ex Tolcsvay) fergeteges koncertet adott a gyerekeknek, a dalokat együtt énekelték felnőttek és gyerekek. A sok finom sütit, szendvicset közösen elfogyasztották szülők, gyerekek és a vendégek.

Nagyon szépen köszönjük a szülőknél a sok süteményt, a finom szendvicseket, a játékokat, a zsákbamacska csomagolást, és minden segítséget, amivel gyermekeinknek egy felejthetetlen, vidám délutánt nyújtottak.

Mivel korunkban a hagyományápolás kissé háttérbe szorult, majdhogyanem feledésbe merült, talán nem lesz érdektelen felidézni, mit is jelent a címül választott szó a mai ember számára. Az évnek *vízkeresztől hamvazószerdáig* tartó időszakát: körülbelül másfél-két hónapot (időtartama azért különböző minden évben, mert a húsvét változó ünnep). Mivel a *vízkereszt* és a *hamvazószerda* is egyházi ünnep neve, ezért korunkban – különösen a fiatalabb korosztályok körében – feltételezhetően nem eléggé ismertek, magyarázatra szorulnak. *Vízkereszt* január 6., népies nevén háromkirályok napja; *hamvazószerda* a húsvét előtti 40. nap; a nagybőjt kezdete, vagyis az az időszak, amely hamvazószerdától nagyszombatig (húsvétvasárnap előtti szombat) tart, és a húsevéstől való tartózkodást jelenti.

A szó bajor-osztrák nyelvterületről került nyelvünkbe, első előfordulását 1495-ben jegyezték le latinosított alakban: *fassangum*; a mai szóalak változata: *farsang* (nyelvészeti szakkifejezéssel élve) elhasonulása: ss-rs a magyar nyelvhasználatban következett be.

E rövid bevezető után vegyük most sorra, mit is jelent napjainkban a farsang szó? Az évnek olyan időszakát, amikor intézmények, közösségek, testületek ünnepi zenés, táncos összejevettelt: azaz farsangi bált rendeznek. És már egy újabb szóval, szócsaláddal találkozunk: a *bállal*. Társadalmunk történetében a századok során sokan sokféle bált rendeztek. Különösen híresek és ismertek voltak a korabeli feljegyzések szerint: *jogászbál*, *orvosbál* (régies elnevezés: medikusbál), *iparosbál*, *kereskedők bálja*, *vendéglősök bálja*, sőt még *cigánybálról* is maradt feljegyzés. Talán még ismerik – különösen az idősebb korosztályok tagjai közül többen a szerényebb körülmények között megrendezett, kisebb táncmulatságokat megnevező kifejezést: a *batyubált*. Ismeretes fajtája még a *jelmezbál*, *álarcosbál*: kétféle régies megnevezése is van: *maskarabál*, *maszkabál*; korunk új bálfajtája az *utcabál*. És végül egy izgalmas és fárasztó utcabál után, hová is kíváncsi lehetne a hajnalban hazafelé tartó résztvevő, mint a *tollasbála*!

Előtte azonban eszünkbe jut az a finom farsangi étel (tészta), amelyet az este során fogyasztottunk, ha a vendéglátó még tiszteltben tartotta a hagyományokat. Ez pedig nem más, mint a kelt tésztából készített, zsemle alakúra formált és zsírban kisütött tészta: a farsangi fánk. A szó megértésével kapcsolatban a gondot az okozza, hogy ez az országosan is ismert megnevezése ennek az alkalmi „sütemény”-nek, vagyis köznyelvi neve. Az ország különböző tájain eltérő megnevezése ismeretes: a palóc nyelvjárásban *pampuskának* nevezik, a szlovákiai magyarok *sis-kának* mondják (rövid á-val a szó végén), Székelyföldön pedig *pánkó* a neve. A fánk kevésbé ismert elnevezései még: *huppancs*: Baranya megye néhány községében; *lapótya*: a Szamoson túli vidéken; *krepli*: a Bodrogközben néhány községben. De van még a fánknek egy sajátos fajtája is: ezt köznyelven, vagyis országosan ismert *forgácsfánk*nak nevezik, másik neve: *csöröge*: forgács alakúra csavart, zsírban kisütött omlós sütemény. Ezt pedig a palócok *herőkének* vagy *herőcének* nevezik. Népdalban is előfordul: Most süli a friss kalács, jó forró herőce. Tiszántúlon a csöröge fánk szóval való összetételét: *csörögefánk*.

Szólásainkba, azaz közkeletű állandósult szókapcsolatainkba, valamint közmondásainkba, vagyis életbölcsséget, tapasztalati igazságot kifejező megállapításainkba is bekerült a farsang szavunk.

Következzenek a példák:

Farsangon kívül is esik leányvásár. Farsang után is elkel a jó leány; jelentése: nemcsak farsangkor szoktak férjhez menni a lányok. *Rövid farsangnak hosszú a bőjtje; Minden farsangnak van bőjtje*; jelentése: minden élvezetért meg kell szenvedni; a pazarlásnak elszegényedés a következménye. *Olyan rongyos, mint a farsangos* = a farsangi álarcos: sovány és hosszú szőrű szarvasmarhára szokták mondani tájnyelvi használatban.

A farsang szóval kapcsolatos gondolatainkat Csokonai A tél című versének két sorával zárjuk:

*Csupán az örvendő farsáng víg zászlója
Lett az elszibbadt szív megvígasztalója.*

Graf Rezső, főiskolai tanár

Az Alapítvány életében 2006. volt az első teljes év. Mint arról már korábban beszámoltunk, ebben az évben kutatók vizsgálták a Szent László-víz élővilágát és annak állapotát. Ez a munka befejeződött, és a vizsgálat eredményét egy 100 oldalas összegző tanulmányban, valamint egy 30 oldalas rövidített jelentésben foglaltuk össze. A kutatásokat legfőbb támogatónk, a Coca-Cola Beverages (Magyarország) Kft., illetve a Velencei-tó – Vértes Térségi Fejlesztési Tanács pályázatán nyert támogatásból tudtuk finanszírozni.

A kutatás kiterjedt a patak teljes hosszára, a forrásvidéktől a torkolatig. Kutatóink 535 magasabbrendű élőlényfajt tudtak kimutatni. Ezek közül 76 esik hazai védelem alá. A jelentés a patak állapotával is foglalkozik, amelyről röviden elmondható, hogy vízminősége a vízfolyás hosszában erősen változó, szélsőséges vízminőségi osztályokba sorolható, több szakaszon erős szennyezés éri. Ezeket a szennyező forrásokat Alapítványunk és a Környezetvédelmi Felügyelőség lokalizálja.

A patak ökológiai állapotáról nehéz röviden beszélni. Ezt kiemelten tárgyalja a jelentés. Azért általánosságban elmondható, hogy bár minden specialista kitért a vízi élőhelyek rossz állapotára, a társulások torzultságára és egyéb olyan bajokra, amelyek káros emberi tevékenységekből adódnak, viszont minden kutató kiemelte, hogy az értékek még jelen vannak, csak eltűnésüket sürgősen meg kéne akadályozni. Erre az is nagy esélyt ad, hogy a vízkémiai adatokból világosan kiténik, hogy működik még a patak természetes öntisztító képessége, melynek fokozásával jó eredményeket lehetne elérni.

Összefoglalva tehát: a pusztuló természet maradványai még itt vannak, a vízi világ még próbálja gyógyítani magát (de nem győzi), tehát hozzáértő emberi segítséggel még megmenthető a Szent László-víz. Nem költői túlzás tehát, hogy 23 óra 59 perccor kezdtük meg rendbe tenni dolgainkat.

Az elkövetkező években a lakosság számára látványosabb eredmények is várhatók. Jelenleg készül az első revitalizált (új-jálesztett) terület látványterve, a terület reményeink szerint nem lesz távol a mi kis falunktól. A látványtervet különböző kiviteli tervek kísérik, majd következnek az engedélyeztetések. Ezen a fázison nagyon szeretnénk ebben az évben túljutni, hogy 2008-ban már megszülethessen az első revitalizált patakszakasz.

Alapítványunk e főprojekten túl a térség kulturális életét is megpróbálja revitalizálni. 2006. június 24-én projektindító ünnepséget rendeztünk Szentgyörgypusztán, október 28-án pedig kulturális rendezvényt szerveztünk Tordason. Összel beindítottuk a Sze-Lá-ví Filmklubot, és 2007. március 15-én lesz 7 éves a Tordas Rádió.

2006-ban is kiírtuk a már hagyományos ifjúsági pályázatunkat a Szent László Völgy fiataljai számára, tartottunk előadásokat a Szent László-víz állatvilágáról több iskolában, és a Szűcs Béla Néptánc Tábor keretében.

És persze mi magunk is pályázatokat írtunk, szakmai kapcsolatot építettünk, fejlesztési és stratégiai tervek kidolgozásában közreműködtünk, kiadványokat készítettünk, prezentációkat tartottunk, és loholtunk a pénzek után, mint bármely más civil szervezet.

Vida Antal

A Szent László menti környezetvédelmi alapítvány 2006-os ifjúsági pályázatának értékelése

Második alkalommal írtuk ki a Szent László-víz menti ifjúsági pályázatot az alábbi kategóriákban és témákban:

- Képzőművészeti pályázat

Téma: „A Szent László-víz élővilága”

Olyan pályaműveket vártunk, amelyek a patak és környékének jellemző növényeit, gombáit, állatait ábrázolják.

- Fotó pályázat

Téma: „Nem oda való!”

Olyan pályaműveket vártunk, amelyek a patak és az ember viszonyának negatív oldalát mutatják be.

- Irodalmi pályázat

Téma: „A mi gólyánk”

Pályaműveket vártunk vers vagy széppróza formában.

Bártol Enikő, 16 éves (SPR csoport, Martonvásár)

- Dokumentum pályázat

Téma: „Nyomozás a Szent László-víz ismeretlen állatai és növényei után”

Rejtőzködő állatok, varázsfüvek stb. létezésének bizonyítása tanúk, tárgyi bizonyítékok felhasználásával a tiszta logika alapján. Felhasználhatók voltak szemtanúi vallomások, fotók, videók, hangfelvételek, dokumentumok és egyéb rafinált bizonyítási eljárások.

A pályázatra 185 versenymű érkezett négy településről, ami közel száz gyermek munkáját dicséri. A legtöbben a képzőművészetre, a legkevesebben a dokumentum pályázatra küldtek anyagokat. A kiértékelést a környék művészeiből és az alapítvány vezetéséből összeállított zsűri végezte. A bírálóbizottság tagjai: Kovács Erika, keramikusművész; Ménes Ágnes, ötvös-művész; Éri Katalin, képző- és iparművészeti tanuló; Kása Béla, fotóművész; Vida Antal, a Sze-Lá-ví Alapítvány kuratóriumának elnöke.

A zsűri első körben azt vizsgálta, hogy a beadott pályamű megfelel-e a kiírásnak. Sajnos itt több pályamű elvérzett. A cápák, a fókák és a dinoszauruszok parkolópályára kerültek. De így is hatalmas anyag maradt, melyeknek művészi és szakmai kidolgozottságát vizsgálta a zsűri. A martonvásári SPR művészeti csoport ebben az évben is „tarolt”. A Csabdi Általános Iskola hozta tavalyi jó formáját, végre több anyag érkezett Gyúróról is, és Tordas sem maradt díj nélkül. Sajnos a tavalyi fődíjas ráckeresztúriak ebben az évben nem küldtek be pályaművet, pedig 2005-ben egy számítógéppel lettek gazdagabbak. Ebben az évben is értékes jutalomban részesülnek a díjazottak, de a díjkiosztó még hátra van. Ezért legyen ez egyelőre titok, nem szeretnénk elrontani a meglepetést.

Képzőművészeti pályázat

Általános iskolások

1. Somogyi Zsuzsanna, 3. osztályos (SPR csoport, Martonvásár)
2. Radványi Krisztina, 3. osztályos (SPR csoport, Martonvásár)
3. Gráf Dóra, 8. osztályos (SPR csoport, Martonvásár)

Középiskolások

1. Bártol Enikő, 16 éves (SPR csoport, Martonvásár)
2. Vincze Vera, 15 éves (SPR csoport, Martonvásár)

Értelmi fogyatékos fiatalok

1. Korcsogh Györgyi (Tordas)
2. Németh Sarolta (Tordas)

Különdíj (plasztika): Huszárovics Petra, 3. osztályos (Csabdi)

Fotó

1. Kubicza Márton, 8. osztályos (Gyúró)
2. Benkey Boldizsár Tádé, 2. osztályos (Tordas)
3. Vincze Zoltán, 7. osztályos (Csabdi)

Különdíj: Boka Dániel György, 14 éves (Tordas)

Irodalmi

1. Vörös Dávid, 6. osztályos (Csabdi)
2. Kiripolszki Evelin, 6. osztályos (Csabdi)

A Kuratórium dicséretében részesültek:

Ribi Márk, 6. o. (Gyúró); Kukucska Béla, 6. o. (Gyúró); Zoltai Liza, 4. o. (Tordas); Csurgó Petra, 6. o. (SPR csoport, Martonvásár); Kiss Fruzsina Bella, 4. o. (SPR csoport, Martonvásár); Nyárai Fruzsina, 4. o. (SPR csoport, Martonvásár); Gordos Cintia, 4. o. (SPR csoport, Martonvásár); Dömötör Judit, 4. o. (SPR csoport, Martonvásár)

Elismerésben részesült:

A martonvásári SPR Művészeti Csoport; A gyúrói Általános Iskola 6. osztálya és osztályfőnöke; A tordasi Sajnovics János Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény 4. osztálya és osztályfőnöke; A csabdi Általános Iskola 3., 5., 6. és 7. osztálya és osztályfőnöke

A pályázat különdíját a Csabdi Általános Iskola nyerte el.

Vincze Vera, 15 éves (SPR csoport, Martonvásár)

Február másodika a wetland területek világnapja a Ramsari Egyezmény aláírásának emlékére. De mi is az a wetland? A Ramsari Egyezményről már nem is beszélve!

Nem tudni, mi vezetett ahhoz a gondolathoz, hogy egy aszályoktól sújtott elsivatagosodó helyszínt válasszanak az eseményhez, de tény, hogy 1971. február 2-án az iráni Ramsar városában írták alá a nemzetközi jelentőségű vizes élőhelyekkel kapcsolatos szerződést. Az egyezmény 1975-ben lépett hatályba, és azóta több, mint 120 ország csatlakozott hozzá a világ minden tájáról. Az egyezmény az úgynevezett wetland-ek, azaz olyan vizes területek védelmére jött létre, melyek állandó vagy ideiglenes mocsaras, ingoványos, tőzeglápos vagy vízi területek, valamint az időszakosan kiszáradó szikes tavak. Ezek a területek az elmúlt évszázadban jelentősen megfogyatkoztak szerte a világon. Pedig jellemző élőlények általában annyira speciálisak (szűk tűrésűek), hogy semmilyen más élőhelyen megélni nem képesek. Ezt ismerte fel a Ramsari Egyezmény, melynek célja az ilyen élőhelyek megőrzésének elősegítése. Az egyezmény lényege nem a tiltás, hanem az ésszerű, fenntartható gazdálkodás, a területek megóvása, ami természetesen más-más hasznosítást jelent a különböző területeken. Az egyezmény létrehozta a „Nemzetközi Jelentőségű Vadvizek Jegyzékét”. Ezen a listán csaknem kilencszáz védett terület kapott eddig helyet. Magyarország 1979-ben csatlakozott az egyezményhez. Jelenleg 23 nemzetközi jelentőségű hazai vizes élőhely szerepel a ramsari listán; köztük a Balaton, a Felső-Tisza, a Fertő-tó, a Gemenc, a Hortobágy, a Kis-Balaton és legközelebb hozzánk a Velencei-tó és a Dinnyési tavak. A Vizes Élőhelyek Világnapja alkalmából a Sze-Lá-ví Alapítvány ifjúsági pályázatára érkezett pályamunkákból kiállítás nyílt, amely február végéig volt megtekinthető a tordasi iskolában.

Vida Antal

A Szent László-völgy élővilága I.

A cseh kucsomagomba (Ptychoverpa bohemica)

Sajnos környékünkön nem sok erdős terület maradt, Tordas közvetlen közelében csak néhány erdőfolt. Kirándulásra alkalmas, nagyobb egybefüggő erdők a Szent György malom vidékén és az etyeki domboságban vannak még. A malomvölgy részben magánterület, részben pedig a Vadex által van bekerítve. Az etyeki erdők bejáróútjainál is gyakran figyelmeztető táblák próbálják távol tartani a kirándulókat, de egy erdőjárásra, gombászásra kihehített turistát nehéz elriasztani néhány részegen kóborló lövedék és sebzetten tántorgó vadkan rémével. Amúgy, ha az erdő nem magánterület, akkor abban bárki szabadon bókálászhat, gombászhat, szarvasbögést hallgathat vagy akár hanyatt is dőlhet az avarban, sőt utánozhatja a sebzett vadkan hörgését is. Persze mindegyik szabadidős tevékenység rejthet veszélyeket.

Tél vége, tavasz eleje nem a szarvasbögés ideje, de nem is az avarban hanyatt dőlésé, és a laikus gombász nem is indulna ilyenkor neki az erdőnek. Pedig a gomba sunyin ott lapul, csak nincs, ki ráleljen. Egy különlegesen finom gombával térhetünk haza, ha mostanában nekivágunk a „rengetegnek”. A cseh kucsomagomba imádja a galagonyás bozótosokat. Gondolom, nem ez álmaik gombászhelye, de ezért a csemegéért megéri becsörtetni a bokrok közé. Tél végén, kora tavasszal jelenik meg, általában tömegesen. A tömeges szó ez esetben a darabszámról vonatkozik, mivel a cseh kucsomagombának nem sok súlya van. Egészen pontosan belül teljesen üres. Ez viszont kiváló alkalom teremt ahhoz, hogy teletömjük tejföllel lazított juhtúróval, kipanírozzuk, és forró olajban hirtelen kirántjuk. Így már tartalmaznak hangzik, ugye?

A cseh kucsomagomba másik nagy előnye, hogy nem kell messze menni érte. Nem kell neki nagy erdő. Előrelátó gombász nem szokott biztos tippet adni másnak, de ha végiggondoljuk, hogy Tordas környékén hol vannak kisebb nagyobb galagonyás bozótosok, akkor már el is árultam, hogy hova kell kinézni. Mintegy két-három hét alatt ez a gomba leterem, és akkor várhatunk egy teljes évet a juhtúrós kucsomagombára. Ebből két dolog következik. Egyrészt, hogyha ráleltünk a tanyájukra, akkor érdemes körülnézni máshol is a környéken, másrészt, hogy hasznos a panírozott felesleget újabb két okból még nyersen lefagyasztani. Egyrészt, mert kiválóan tűri, másrészt, mert még nyár elején is eldicsekedhetünk vele a vendégeknél. Amúgy a kucsomagombákra sok egyéb recept létezik a krémlevestől a tésztás rakott gombáig, csak hogy egy kosár belőle alig egy-két kiló, szóval itt a legtartalmasabb javaslatot olvashatták.

Mint említettük, minden szabadidős tevékenység veszélyekkel jár, nincs ez másképpen a gombászással sem. Évről évre szelektálnak a gombászok is. Viszont ha a kucsomagombával kezdünk bele a természetbúvárokodásba, jó esélyünk van a túlélésre. Ezt a gombát ugyanis nagyon nehéz mérgező gombával összetéveszteni, persze az emberi ostobaság elvileg végtelen. Ezért mindenképpen még az erdőbe indulás előtt vértéz-

zük fel magunkat a gombászbicskán kívül a szakirodalom tanulmányozásával is, kiváltképp a papsapkgombák és a kucsomagombák közötti pofonegyszerű elkülönítés határozóbélyegének ismeretével, és hazaérve határozókönyv felhasználásával ismét fésüljük át a zsákmányt. Óvatosabbak, határozatlanabbak és erős élniakarásúak pedig látogassanak el egy gombavizsgálóhoz, mondjuk a vámház-körúti csarnok hátsó végébe, ahol legalább azt is megláthatják, hogy más mit szedett (tehát mi van még az erdőben), hiszen a gombavizsgáló bejáratában többen is árulják (mérégrágán) az erdei gombákat.

Vida Antal

Cseh kucsomagomba:
www.terra.hu/gomba/html/ptychoverpa_bohemica_bohemica.html

Redős papsapkgomba:
www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b159/ch05s06.html

KEDVES TORDASIAIK!

Bizonyára sokan értesültek róla hogy, tavaly ősszel ismét megkezdte működését a helyi Baba-Mama Klub. Minden hónap első hetét kivéve rendszeresen összejövünk hétfőn délutánonként 16:30-tól a Művelődési Házban. A kezdeti lelkesedés ugyan többek részéről kissé alábbhagyott, de ennek ellenére kialakult egy igazán jó kis csapat.

E pár hónap elteltével a rendszeresen résztvevő gyerekek megismerték egymást, s talán lassan megvalósíthatók lesznek mindazok a tervek, elképzelések, melyekről a kezdetek kezdetén beszélünk. Úgy gondolom ez az idő szükséges volt az öszszekovácsolódáshoz, bár az idő és a betegség azért néha közbeszólt. Különböző témák vetődtek fel, melyekről szívesen beszélgetnénk, pl. kistestvér születik, terhesség és az azzal járó esetleges nehézségek, szoptatás stb., s reméljük ez meg is tud majd némiképp valósulni a gyerekek zsiabongása mellett is.

Terveink között szerepelt még különböző szakemberek (védőnő, gyermekorvos, homeopata) meghívása egy-egy kötetlen beszélgetésre, mely igazából érdeklődés, szervezés és kapcsolat függvénye.

A Kisbíró következő számában szeretnénk indítani egy Gyerekszáj rovatot, melynek tartalmát a Fórumon keresztül ill. személyesen kérném hozzám eljuttatni.

Hétfőn délutánonként pedig minden apróságot, szülőt, leendő szülőt és érdeklődőt szeretettel várunk!

Simonné Bucsi Brigitta

A Gyorsan változó világunkban az Internet ma már olyan, mint a villany-, a víz-, vagy a telefonszolgáltatás. Azaz közmű. S bár az Internetről kifejezetten úgy gondolkodunk, hogy napjaink terméke, a XXI. század szimbóluma, a gyökerei mégis régebbiek, mint sokan gondolnák. Ha pedig hozzátesszük, hogy a néhai szovjethatalom nélkül tán létre sem jött volna, remélhetőleg már elegendő érvet adtunk története megismeréséhez a szakirodalomban.

Története csupán néhány évtizedes, de nagyon tanulságos. A negyvenes évek végén, a Neumann János által lefektetett elvek alapján Amerikában megépítették az első, mai értelemben vett elektronikus számítógépet. Az USA Védelmi Minisztériuma támogatja az egyetemeken folyó kutatásokat. A hidegháború kellős közepén, 1957-ben, a Szovjetunióban fellövik a Szputnyikot, Amerikában hisztérikus a hangulat: „jönnek az oroszok”.

Egy újabb probléma vetődött fel, a számítógépek még nagy monstrumok, ezáltal könnyen sebezhetőek voltak. Egy feltételezett csapás esetén az egész számítógépekre alapozott irányítási rendszer megbénítható a központi gép kiiktatásával. Megszületett a célkitűzés: olyan decentralizált rendszert kell alkotni, amelyekben nincs kitüntetett központ, egy gép kiesése a rendszerből nem okoz helyrehozhatatlan hibát, feladatát átvehetik a hálózatra kapcsolt más gépek. Az Egyesült Államok Hadügyminisztériuma által létrehozott hivatal célja az volt, hogy kiderítse, vajon a különböző helyeken lévő számítógépek összekapcsolhatók-e egy ún. csomagkapcsolásnak nevezett új technológia révén. Vagyis, egy olyan kommunikációs hálózat jöjjön létre, mely egy esetleges ellenséges támadásról gyorsan tud információt továbbítani, és a támadás következtében legfeljebb csak egyes részek sérülhessenek, de a hálózat többi része működőképes legyen. Ezért tervezték úgy a hálózat szerkezetét, hogy igazi, mindent összefogó központja ne legyen. Az egyes számítógépek kisebb központokban összefogva csatlakoznak más, kisebb központokon keresztül elérhető számítógépekhez, ezáltal (mint Puskás Tivadar elve szerint a telefonszolgálatosok) minden hálózatra kötött gépről elérhető minden más gép, akkor is, ha az a Föld másik végén van.

Az Egyesült Államokban, az 1969-es évben állt össze az a négy csomópontból álló kísérleti hálózat, melyet a mai világhálózat ősének nevezünk.

Az Internet olyan nemzetközi elektronikus hálózatok kapcsolata, amelyek lehetővé teszik a különböző rendszerű számítógépek közötti kommunikációt, egy egységes hálózati nyelv használatával. Megjelenésekor főleg az üzleti élet különböző területein, illetve egyes intézményekben használták. Napjainkban azonban egyre nagyobb teret hódít magának az Internet az egyéni felhasználók körében is. Az Internet lehetőségei korlátlanok, hiszen a munkacélú felhasználás mellett akár televízió-programokat- és rádióadásokat is élvezhetünk. Továbbá az elektronikus levelezés segítségével, bárkivel kapcsolatot teremthetünk, függetlenül attól, hogy az érintett személy a világ melyik pontján tartózkodik.

Közös erővel, fiatalok segítségével létrehozott tordasi honlapnak és az Innterneten lévő csevegőnek elkészültek a hasznos időtöltés és a kapcsolatteremtés kiépítése volt a fő feladata. Jelentős eredmény, hogy Tordas környékéről, külföldről is kapunk visszajelzéseket. Mészáros György úr, aki a II. világháború előtt Tordason élt Kanadában kattintott rá honlapunkra. Örömeiben küldött könyveiből. Címük: Menekülés a vonat alatt, kalandos szökés a Kommunista Magyarorszárról és a Hogyán lettem milliomas című könyvek a tordasi könyvtárban kikölcsönözhetőek. A távolból a néptanácsainknak pénzdokumentumot küldött. Érdemes az Internetet és csevegőt, jó hírnevünket az alkotók akaratához méltóan használni.

Gondolkozzunk! aTOMANgrafika Bt üdvözli a FÓRUM látogatóit, azonban annak fenntartása bizonyos etikai kérdések miatt kérdéses, a közeljövőben csak saját névvel és az eddig használt „becenévvel” gondolom tisztességesnek. Lehetséges, egy új szűrőrendszer közös kidolgozása is.

Kérdés a FÓRUMON bejelentkezők közül, kik és mit tettek az elmúlt napok, hetek és hónapok TORDAS közösségi életének hangulatának valós eseményeinek jobbá tételén? Mindezt megtudhatjuk-e a hozzászólásaikból esetleg írásaikból?

Toman Ilona

Megalakult a Tordas Értékmegőrző-fejlesztő és Kulturális közhasznú Egyesület

A december 28-án 19 alapító taggal megalakult egyesület fő célkitűzései:

- megőrizni és megővni a település néprajzi, építészeti, kulturális és természeti értékeit
- községünk hagyományainak ápolása, fenntartása, helytörténeti anyag összegyűjtése, kiállításának megszervezése
- kulturális és művészeti programok szervezése
- a település élő környezetének, növény és állatvilágának védelme
- testvér településeinkkel a kapcsolat ápolása

A fenti célok érdekében együttműködünk a környék civil szervezeteivel (egyesületeivel, alapítványaival), a helyi intézményekkel és a lakossággal.

Tevékenységünk bemutatására és rendszeres tájékoztatására honlapot hozunk létre, melynek elérhetőségéről a lakosságot a későbbiekben tájékoztatjuk.

Cifka János, a közhasznú egyesület elnöke

POLGÁRÓR HÍREK

2007. február 21-én közgyűlést tartottunk. Ezen az elmúlt év beszámolóinak elfogadása után megvitathattuk teendőinket. Az elmúlt évihez hasonló tevékenységi és pénzügyi tervet fogadtunk el.

Kiváló járőrök, Besze Ferenc, Gucsek László, Gucsekné Márkus Brigitta, Kiss Miklós, Siebig Ervin, Siebig Hilda, Szénási Zoltán, Turda Sándor oklevelet vehettek át.

A következő Kisbíróban részletes, a pénzügyi beszámoló is tartalmazó cikket közlünk.

Megismételjük a polgárőr járőrautó: 06-30-63-08-777 és a martonvásári rendőrs járőrének telefonszámát: 06-30-64-69-640

Az év kezdetével eljött az adóbevallások ideje is. Ilyenkor, a már hagyományos módon lehet az adó 1 %-áról, annak sorsáról dönteni. Továbbra is várjuk, köszönettel fogadjuk az 1 %-ok felajánlását, illetve a készpénzben vagy csekken történő adományokat.

Nevünk: Tordasi Polgárőrség, Adószámunk: 19097439-1-07

Vezetőség

Hirdetési tarifák a Tordasi Kisbíróban

Apróhirdetések

Tordasi magánszemélyeknek 30 szóig ingyenes, a további szavak 50 Ft/szó. Nem tordasi magánszemélyeknek 30 szóig 500 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.

Tordasi cégeknek 30 szóig 1 000 Ft, a további szavak 50 Ft/szó. Nem tordasi cégeknek 30 szóig 1 500 Ft, a további szavak 50 Ft/szó.

Keretes hirdetések

	tordasiaknak	nem tordasiaknak
egész oldal	20 000 Ft	25 000 Ft
fél oldal	12 000 Ft	15 000 Ft
negyed oldal	7 000 Ft	9 000 Ft
nyolcad oldal	4 000 Ft	5 000 Ft

Évi legalább három számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 15 % kedvezményt adunk. Évi hat számban történő, azonos terjedelmű megjelenés esetén, előre fizetésnél 30 % kedvezményt adunk. Fizetés a megjelenés után történik, az árak tartalmazza az ÁFA-t.

Kisbíró - Önkormányzati lap

Kiadja: Tordas Község Önkormányzata
Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: Veres Andrea
Felelős kiadó: Tordas Község jegyzője
Kiadványszerkesztés: Teszár Térképészeti Kft., Tordas
Nyomdai kivitelezés: Kamara Print Nyomda, Budapest
Példányszám: kéthavonta 650 példány

MEDITAX Tordas Kft. - BIOPATIKA – Tordas

Vény nélküli gyógyszerek, gyógynövények, gyógytermék, gyógyászati segédeszközök, vényre felírható termékek széleskörű választéka. Szakmai háttérrel szolgáljuk ki Önt! Vásárlóink vérnyomását ingyenesen megmérjük!
Nyitvatartás: hétfőtől péntekig, 14-16 óráig, Telefon: 22/467-650, 30/268-58-43

Könyvelés, teljes körű bérügyvitel – Telefon: 22/468-999

Bőrgyógyászati magánrendelés

Hajhullás, pattanásos bőr, pikkelysömör, ekcéma, nemi betegség, lábszárfekély, gombás bőr modern kezelése. Allergiás betegségek kivizsgálása és kezelése.
Dr. Apostol Éva szakorvos, Bejelentkezés: 30/972-6272.
Háziorvosi Rendelő Tordas, Köztársaság út 1., minden héten csütörtökön 10 órától

Olvasás- és írászavar (dyslexia, dysgraphia) terápiája általános és közép-iskolás tanulók számára. Kovács Zsuzsanna, Tel.: 70/3147-103

Francia és német nyelvű oktatást, korrepetálást vállalok.
Tordas, Somogyi B. utca, Tel.: 22/467-688, 30/99-62-432

Eladó négy darab 900 m²-es építési telek és egy darab 1,1 ha-os építési telek.
Érdeklődni lehet: 30/9701-163

Építkezők, építők figyelem!

Vasbeton kengyelek, nyíróvasak gyártását családi házakhoz, kerítésekhez korrekt áron, rövid határidővel vállalja a FERROBILL Bt.
Tordas, Somogyi B. u. 48., Tel.: 30/424-9005

Okleveles táj-és kertépítész mérnök - nagy szakmai gyakorlattal, építész kamarai tagsággal – kertek és egyéb zöldterületek tervezését, kerítésépítési és kútfúrési engedélyezési tervek készítését vállalja.
Bottáné Böröczffy Erzsébet, 2463 Tordas, Rákóczi út 41., Tel.: 20/9253-312

Faiskola - 5 éve működő faiskola várja látogatóit Tordason.
Tordas, Rákóczi út 40-41 sz. alatt. Tel.: 22/668-051, 22/467-107

BILIG Autósiskola - www.biligautosuli.hu

Tanfolyamok folyamatosan! Személygépkocsi, tehergépkocsi, nehézpót, motorvezetői, Moped, B+E, A, B, C, E, Szaktanfolyamok! Hajóvezető, árufuvarozó, gépkezelő, targoncavezető, T.I.R., A.D.R.
Jelentkezési helyek: Erd, Budai út 22., Rotunda üzletház első emelet, 9-17 óráig.
Tel.: 23/364-999, 30/944-0561, 30/931-8556
Erd, Bagoly utca 118. 7-17 óráig. Tel./Fax.: 23/361-013

MARTONCOLOR festék szaküzlet a Supralux festékek színvilágában.

Vakolatrendszerek, üvegszálás tapéták, festőszerszámok, csemeragasztók, glettanyagok, barkács eszközök, színkeverés.
Martonvásár, Budai út 26., Tel.: 22/460-972
Nyitva tartás: hétköznap: 7-17-ig, szombaton: 7-12-ig

Autósbolt Martonvásár, Budai út 23. Tel.: 22/460-776

Minden típusú jármű alkatrészei raktárról és megrendelésre.
Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 8-17 óráig, szombaton 8-12 óráig.

Szép Trans Kápolnásnyék Depó a vasútállomásnál, az iparvágány közvetlen közelében. Sóder, homok, föld, murva, egyéb anyagok szállítása. A nálunk vásárolt szóródó és építőanyagokat kedvezményesen szállítjuk!
Depó telefon: 20/9-224-160. Várjuk érdeklődését.
Továbbá: földmunkák, mindennemű közúti áruszállítás, árkolás, alapkiemelés, emésztő, stb. kiadás. Tel.: 20/9-711-922

Tűzifa akció

Kályhaméretre darabolt, műszáritott akác tűzifa rendelhető a THERMO-FA Kft.-nél, 1700 Ft/q áron. 30 q fölötti ingyenes házhozszállítás. Tel.: 20/359-3149

Ésküvők-lakodalmak, összejövetelek

megrendezésére minden igényt kielégítő, 40-180 fős termet/termeket kínálunk baráti áron, mely magába foglalja a kiszolgáló helyiségeket és magas színvonalú, modern konyházemünk szolgáltatásait is.

valamint

igényei szerint vállaljuk **hidegtálak** színvonalas, dekoratív elkészítését.

Érdeklődni lehet személyesen:
Fővárosi Önkormányzat Értelmi Fogyatékosok Otthona
2463 Tordas, Gesztenyés út 1. szám alatt,
vagy telefonon a /22/ 467-199 /115-ös melléken.

↓ ANGOL nyelviskola MARTONVÁSÁRON! Általános és államilag elismert nyelvvizsgákra felkészítő tanfolyamok

INGYENES SZINTFELMÉRÉS ÉS PÓTBEIRATKOZÁS: telefonos időpont-egyeztetés után

For Everyone Angol Nyelviskola Martonvásár, Budai út 23. (MartonVásárHáz emeletén)

06-22/467-519 . 06-30/626-9032
www.4every1.extra.hu

Névjegytől az internetig...

...minden, amire csak szüksége lehet.

(Szórólapok, prospektusok, csomagolóanyagok, reklámpótlók tervezése, kivitelezése, stb.)

A/1 méretig beltéri képek, poszterek, utcai plakátok, digitális fotók nyomtatása.

- Pályázatok, szakdolgozatok, diplomamunkák gépelése, szerkesztése, spirálozása, cd-re írása, Power Point bemutatók készítése.
- Önéletrajzok, névjegykártyák, levelek, papíralapú hirdetések, szórólapok gépelése, szerkesztése, nyomtatása (kis példányszámban is!).
- Prospektusok szöveg- és kiadványszerkesztése, diagrammok, táblázatok készítése, adatrögzítés, archiválás floppyra, cd-re.

2463 Tordas, Hangya sor 13.
Tel.: (22) 467-570
Mobil: (30) 61-99-436 • (20) 231-49-46
E-mail: atomangrafika@t-online.hu

aTOMAN grafika Bt.

Megnyitottunk!

Új és használt mobiltelefon adás - vétel - csere - szerviz, gyári és utángyártott tartozékok és kiegészítők forgalmazása:

- akkumulátorok,
- hálózati- és autoszórtok,
- headszettek,
- adatkábelek,
- memóriakártyák,
- előlapok,
- állítható- és börlombok,
- mobiltelefonok, telefontárcsák,
- bluetooth- és infraportok,
- kihangosítók.

MALAGSM
MARTONVÁSÁR, DOZSA GYÖRGY U. 7.
TEL.: (70) 573-0954
E-MAIL: MALAGSM@FREEMAIL.HU
NYITVATARTÁS: H - P : 10 - 18,
SZ : 09 - 13.

(A videókatstb!)